

แนวทางการบูรณาการ แผนพัฒนาตำบล (สำหรับ ศอช.ต.)

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
กรมการพัฒนาชุมชน

แนวทางการดำเนินงาน

ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนตำบล (ศอช.ต.)

สร้างสรรค์ชุมชน สู่...ความเข้มแข็ง

ร่วมคิด ➡ ร่วมทำ ➡ ร่วมกันที่ ➡ ศอช.ต.

บูรณาการแผนชุมชน

สานความร่วมมือ

คณะกรรมการพัฒนาสตรี
กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

พัฒนากลุ่ม/องค์กร

เครือข่าย OTOP
กลุ่มอาชีพ

บริหารจัดการเครือข่าย

ผู้นำอช./อช. กำนันผู้ใหญ่บ้าน

เทศบาล
อบต.

กองทุนหมู่บ้าน
กลุ่มเกษตรกร
อสม.
องค์กรชุมชนอื่น ๆ

เวทีเรียนรู้

จัดระบบข้อมูล

เชื่อมโยงแหล่งทุน

กข.คจ.

กลุ่มออมทรัพย์ฯ

แก้ปัญหาพัฒนาตำบล

เครือข่ายผู้รักน้ำ

เครือข่ายอื่น ๆ

เผยแพร่การดำเนินงาน

พลังเครือข่าย ↔ พลัง ศอช.ต.

**แนวทางการบูรณาการ
แผนพัฒนาตำบล
(สำหรับ ศอช.ต.)**

แนวทางการบูรณาการแผนพัฒนาตำบล (สำหรับ ศอช.ต.)

ISBN: ๙๗๘-๙๗๔-๔๒๓-๑๖๙-๗

ปีที่พิมพ์ ธันวาคม ๒๕๖๓

ขนาดหนังสือ A5 ๑๐๐ หน้า

จัดทำโดย:

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้นที่ ๕ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐ โทร. ๐-๒๑๔๑-๖๑๓๙

พิมพ์ที่:

บริษัท อีพทรูยู ครีเอทีฟ จำกัด

โทร. ๐-๒๙๖๔-๘๔๘๔/๐-๘๕๘๔๕-๘๔๖๘

E-mail: maon2512@gmail.com

คำนำ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐข้อ ๔.๒ กำหนดให้ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ ทุกพื้นที่ กอปรกับกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกรจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อบูรณาการในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล และอำเภอ ให้เกิดความเชื่อมโยงสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาค และระดับประเทศ ไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมการพัฒนาชุมชนในฐานะหน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทยและได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลัก ในการขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จึงได้จัดทำแนวทางการบูรณาการแผนสำหรับศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน สำหรับเป็นเครื่องมือและแนวทางปฏิบัติให้กับคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) ทุกระดับ คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแนวทางฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่ได้อย่างถูกต้องและเกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

ธันวาคม ๒๕๖๓

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน

สารบัญ

คำนำ	๓
สารบัญ	๔
ส่วนที่ ๑ การดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน	๕
ส่วนที่ ๒ การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาระดับพื้นที่	๒๗
ส่วนที่ ๓ กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล	๓๘
ภาคผนวก	๖๔
● ภาคผนวก ก ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอ และตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒	๖๕
● ภาคผนวก ข ตัวอย่างร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ บริหารงานตำบลแบบบูรณาการ	๗๕
● ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนพัฒนาตำบล	๗๘
● ภาคผนวก ง แบบประเมินแผนพัฒนาตำบล	๙๓
บรรณานุกรม	๙๕
คณะผู้จัดทำ	๙๖

ส่วนที่ ๑

การดำเนินงานศูนย์ประสานงาน องค์การชุมชน (คอช.)

ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (คอช.) มีชื่อภาษาอังกฤษว่า “Community Organization Network Center” เรียกโดยย่อว่า “CON Center” คือ องค์กรที่เป็นศูนย์กลางในการประสานการทำงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน ผนึกกำลังร่วมกันในการแก้ไขปัญหาของชุมชนในรูปแบบของเครือข่าย เป็นองค์กรภาคประชาชน ที่เกิดจากความเห็นพ้องต้องกันของชุมชน กลุ่ม องค์กรชุมชน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานทุกขั้นตอน และมีหน่วยงานราชการทำหน้าที่ในการสนับสนุนทางด้านวิชาการและประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ รองรับการทำงาน

ความเป็นมา

กรมการพัฒนาชุมชน มีภารกิจในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนา เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ กรมการพัฒนาชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานแบบเครือข่ายระหว่างองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการรับมือกับปัญหาและความท้าทายใหม่ ๆ ในสถานการณ์ การพัฒนาที่มีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นปัจจุบัน จึงได้ส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล อำเภอ และจังหวัดครอบคลุมทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔

ต่อมาได้มีการดำเนินงานโครงการสนับสนุนเครือข่ายองค์กรชุมชนด้วยความช่วยเหลือจากสำนักงานเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศแห่งออสเตรเลีย ในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด ทั้ง ๒ โครงการ มีวัตถุประสงค์เหมือนกันตรงที่ต้องการส่งเสริม การเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างองค์กรชุมชน และใช้พลังของเครือข่ายองค์กรชุมชนขับเคลื่อนให้ชุมชนสามารถแก้ปัญหาชุมชน เสริมสร้างพลังความเข้มแข็งของชุมชนและพึ่งตนเองได้ในที่สุด แต่กระบวนการดำเนินงานใน ๒ โครงการมีความแตกต่างกัน การเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง ๒ โครงการ ทำให้เกิดแนวคิดที่จะปรับแนวทางการดำเนินงาน ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในระยะแรก กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการ “โครงการนำร่องจัดตั้งศูนย์ประสานงานองค์กรเพื่อการพัฒนาชุมชน” โดยทดลองดำเนินการในพื้นที่ ๑๒ ศพข. เขต ๒๒ จังหวัด ๆ ละ ๑ ตำบล รวมเป็น ๒๒ ตำบล ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๔๓ ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๔ เป็นระยะเวลาประมาณ ๑๑ เดือน

- พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้มีระเบียบกรมการพัฒนาชุมชน ว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๔

- พ.ศ. ๒๕๕๑ กระทรวงมหาดไทย ได้ปรับปรุงระเบียบกรมการพัฒนาชุมชน เป็นระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน เพื่อมุ่งเสริมขีดความสามารถของกลุ่ม/องค์กรภาคประชาชนในการพัฒนาชุมชน และเพื่อเสริมสร้างกลไกการรวมพลังภาคประชาชน และมุ่งหวังให้

**“ศอช. คือ เครือข่ายองค์กรภาคประชาชน
ที่ส่งเสริมให้คนดีได้เข้ามามีส่วนร่วม
ในการแก้ไขปัญหาของบ้านเมือง”**

นอกจากนี้ กรมการพัฒนาชุมชนได้ส่งเสริมให้ ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน ระดับตำบลในแต่ละพื้นที่ เกิดการเชื่อมโยง เกื้อหนุน และเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งช่วยกันแก้ไขปัญหาวิกฤติที่ชุมชนบางแห่งอาจประสบอยู่ ในการดำเนินงานดังกล่าว โดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและภาคีร่วมพัฒนา โดยใช้รูปแบบที่หลากหลาย เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การจัดทำเอกสารแนวทางการดำเนินงานและตัวอย่าง เครือข่ายที่ประสบความสำเร็จ โดยในเบื้องต้นให้สนับสนุนการพัฒนาเครือข่าย องค์การชุมชน (ศอช.) ในระดับตำบลให้เข้มแข็งก่อนแล้วจึงจะขยายไปยังระดับอำเภอ และจังหวัดตามความพร้อมของแต่ละพื้นที่

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานการทำงานขององค์กรชุมชนและเครือข่าย ให้สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน
๒. เพื่อรวมพลังเครือข่ายองค์กรในการแก้ไขปัญหา การจัดการพัฒนาชุมชน นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
๓. เพื่อให้เป็นเครือข่ายองค์กรภาคประชาชนที่จะทำงานเคียงคู่ไปกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการดำเนินงาน

ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) มีหลักการ ในการดำเนินงานที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. ความเห็นพ้องต้องกันของกลุ่ม องค์กรชุมชน และเครือข่ายต่าง ๆ
๒. ใช้กระบวนการประชาคมเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงาน
๓. เป็นศูนย์ประสานเครือข่ายของภาคประชาชนมิใช่กลไก หรือหน่วยงานของภาครัฐ
๔. การติดตามประเมินผล โดยมีตัวชี้วัดผลการดำเนินงานดังกล่าว

แนวคิดศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.)

- คือ** องค์การเครือข่ายชุมชน
- ทำหน้าที่** สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ ระหว่างผู้นำ กลุ่ม องค์กรทั้งในชุมชนและนอกชุมชน ทำงานประสานสัมพันธ์กับภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน
- เพื่อ** สร้างพลังชุมชน และพัฒนาศักยภาพ ผู้นำชุมชน และกลุ่มองค์การชุมชน ให้เข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ด้วยการบูรณาการกิจกรรมต่าง ๆ ตามบริบทของชุมชน
- โดย** มีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้การส่งเสริม สนับสนุนและเป็นที่ปรึกษาในการดำเนินกิจการ

เครื่องหมาย/สัญลักษณ์

ความหมายของ โลโก้ ศอช.

- ดาว** เป็นสัญลักษณ์ของความส่องสว่าง
- สีฟ้า** แผ่ปกคลุมไปทั่วสารทิศเหมือนท้องฟ้าบนผืนแผ่นดินไทย
- รูปจับมือ** หมายถึงความร่วมมือกัน
- โบว์** คือการผูกมัดยึดโยงความร่วมมือกัน
- รัศมีสีแดง** แสดงให้เห็นว่า การเปล่งประกายมีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา หมุนรอบตัวเอง
- เส้นวงนอก วงใน** มีการรวมตัวกันในการทำงาน มีกิจกรรมที่มีความเคลื่อนไหว

คุณค่าของ ศอช.

● ทำให้เกิดการรวมตัวของผู้นำ กลุ่มองค์กร “เป็นเครือข่าย” ที่ก่อให้เกิดพลังชุมชน และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

● “ความเป็นเครือข่ายที่มีคุณภาพ” ของ ศอช. ย่อมส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็ง

● “เป็นเครือข่ายแห่งการเรียนรู้” ด้วยตนเอง และทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างองค์การสมาชิก

● “ศอช. ที่มีศักยภาพ” จะสามารถทำงานเคียงคู่กับ อปท.และทำให้งานของ อปท. มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดเด่นของ ศอช.

สามารถรองรับภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ

เป็นกลไกในการบูรณาการแผนระดับตำบล

เชื่อมโยงประสานระหว่างองค์กรภาคประชาชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นเวทีที่ก่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวม

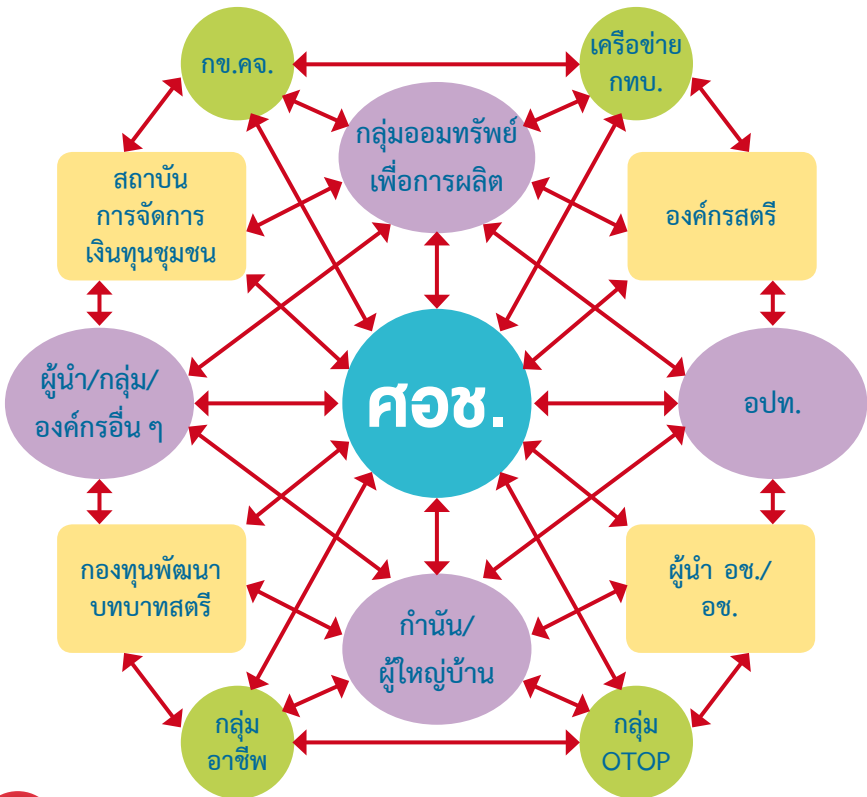
ดำเนินกิจกรรมตามบริบทของชุมชน (ชุมชน คือ ตัวตั้ง)

โครงสร้างของ ศอช.

ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) ถือเป็นองค์กรเครือข่ายภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรวมพลังระหว่างผู้นำ กลุ่ม องค์กรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ตำบล ในการทำงานร่วมกับผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน กำนัน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งประสานกับภาครัฐ และประชาชน ในการบริหารจัดการชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนสามารถบริหารจัดการชุมชนได้ด้วยตนเอง สามารถพึ่งตนเองได้ และนำไปสู่ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ดังนั้น รูปแบบของ ศอช. จะเป็นไปในลักษณะของการสร้างเครือข่ายที่มีสมาชิกมีการติดต่อซึ่งกันและกัน มีการทำงานเชื่อมโยงกัน โดยมีรูปแบบโครงสร้างการดำเนินงาน ดังนี้

แผนภาพ แสดงรูปแบบเครือข่ายของ ศอช.

แผนภาพ แสดงโครงสร้างการบริหารงานของ คอช.

โครงสร้างการบริหารงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (คอช.)
ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑

การดำเนินงานของศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน แบ่งโครงสร้างออกเป็น ๒ ระดับ คือ โครงสร้างในส่วนกลาง และโครงสร้างในระดับพื้นที่ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. โครงสร้างในส่วนกลาง

● คณะกรรมการกลางศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) ประกอบด้วย คณะกรรมการ จำนวน ๒๗ คน โดยมี

- ๑) ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน
- ๒) อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน เป็นรองประธาน
- ๓) หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยและหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ
- ๔) ผู้แทน ศอช. ผู้แทนเครือข่ายองค์การชุมชนและผู้ทรงคุณวุฒิ (จำนวน ฝ่ายละ ๕ คน) เป็นกรรมการ
- ๕) รองอธิบดีฯ ที่อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนมอบหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ
- ๖) ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ คือ

- ๑) กำหนดนโยบาย และควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน
- ๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- ๓) แต่งตั้งอนุกรรมการหรือเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- ๔) จัดให้มีการประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานของศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนในทุกระดับ
- ๕) จัดทำฐานข้อมูลกลางเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน
- ๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่ปลัดกระทรวงมอบหมาย

- **สำนักงานอำนวยการคณะกรรมการกลาง ศอช.** เป็นหน่วยงานภายในของกรมการพัฒนาชุมชน ภายใต้ ความรับผิดชอบของสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน มีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการและธุรการให้กับคณะกรรมการกลางฯ และดำเนินการตามที่คณะกรรมการกลางฯ มอบหมาย

- **สำนักงานกลาง ศอช.** เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาความเข้มแข็ง ส่งเสริมและพัฒนาสวัสดิภาพและสวัสดิการของ ศอช. เป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือ จัดหาทุนสนับสนุน การดำเนินงาน สนับสนุน และประสานการดำเนินกิจการของ ศอช.

๒. โครงสร้างในระดับพื้นที่ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๒.๑ คณะกรรมการบริหาร ศอช. มี ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับตำบล (ศอช.ต.) ระดับอำเภอ (ศอช.อ.) และระดับจังหวัด (ศอช.จ.)

๒.๒ คณะทำงานส่งเสริม ศอช. มี ๓ ระดับ เช่นกัน คือ ระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด

๒.๑ คณะกรรมการบริหาร ศอช.

องค์ประกอบของศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนแต่ละระดับ ประกอบด้วย สมาชิก และคณะกรรมการฯ ดังต่อไปนี้

- **ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.)**

- ๑. สมาชิก ประกอบด้วย

- ๑.๑ กลุ่ม องค์กรชุมชนทั้งหมดในตำบล

- ๑.๒ ผู้นำที่เป็นทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

- ๑.๓ ผู้นำที่ไม่เป็นทางการ เช่น ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) คณะกรรมการพัฒนาสตรี (กพสม.) ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำศาสนา เป็นต้น

- ๒. **คณะกรรมการบริหาร ศอช.ต.** โดยมาจากการเชิญผู้แทนองค์กรชุมชนในตำบลทั้งหมด และประชาชนทั่วไป จัดเวทีประชาคมคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร ศอช.ต. จำนวนไม่น้อยกว่า ๙ คน แต่ไม่เกิน ๒๕ คน

● ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับอำเภอ (ศอช.อ.)

๑. สมาชิก ประกอบด้วย

๑.๑ ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล

๑.๒ กลุ่ม องค์กร เครือข่าย ระดับอำเภอ

๒. คณะกรรมการบริหาร ศอช.อ.

โดยมาจากการเชิญ ศอช.ต. ทุกตำบล ตำบลละ ๒ คน องค์กรเครือข่ายพัฒนาชุมชนระดับอำเภอทุกองค์กร ๆ ละ ๒ คน และประชาชนทั่วไปในเขตอำเภอ จัดเวทีประชาคมคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร ศอช.อ. จำนวนไม่น้อยกว่า ๙ คน แต่ไม่เกิน ๒๕ คน

● ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.)

๑. สมาชิก ประกอบด้วย

๑.๑ ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับอำเภอ

๑.๒ กลุ่ม องค์กร เครือข่าย ระดับจังหวัด

๒. คณะกรรมการบริหาร ศอช.จ. โดยมาจากการเชิญ ศอช.อ. ทุกอำเภอ อำเภอละ ๑ คน องค์กรเครือข่ายพัฒนาชุมชนระดับจังหวัดทุกองค์กร ๆ ละ ๑ คน และประชาชนทั่วไปในเขตจังหวัด จัดเวทีประชาคมคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร ศอช.จ. จำนวนไม่น้อยกว่า ๙ คน แต่ไม่เกิน ๒๕ คน

ภารกิจ/หน้าที่

ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) แต่ละระดับ มีภารกิจ ดังนี้

๑. สนับสนุนกระบวนการจัดทำระบบฐานข้อมูล
๒. บูรณาการการจัดทำแผนชุมชนระดับตำบล ประสานแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัด
๓. ประสานงานระหว่างองค์การชุมชนในการดำเนินงานตามแผนงานและกิจกรรม
๔. ประสานงาน และสนับสนุนกระบวนการประชาธิปไตย

๕. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมธรรมาภิบาล การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๖. ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๗. สนับสนุนให้มีกองทุน และสวัสดิการในชุมชน

๘. ส่งเสริมและประสานให้มีการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

๙. สนับสนุน และเสริมสร้างภูมิคุ้มกันของสังคม การยุติความขัดแย้ง ในชุมชน การรักษาความสงบเรียบร้อย และความมั่นคงของประเทศ เพื่อให้เกิด ความอยู่เย็นเป็นสุข ความสมานฉันท์

๑๐. ประสานงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไข ปัญหายาเสพติด

๑๑. ประสานงาน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ การบำรุง รักษา การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๒. ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ในการดำเนินกิจการของ ศอช.

๑๓. ส่งเสริมและดำเนินกิจการอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

● คณะทำงานส่งเสริม ศอช.

๑. สมาชิก ประกอบด้วย

● คณะทำงานส่งเสริม ศอช.ต. ประกอบด้วย นายกองค้กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นหรือผู้แทนก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในพื้นที่หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ในตำบล

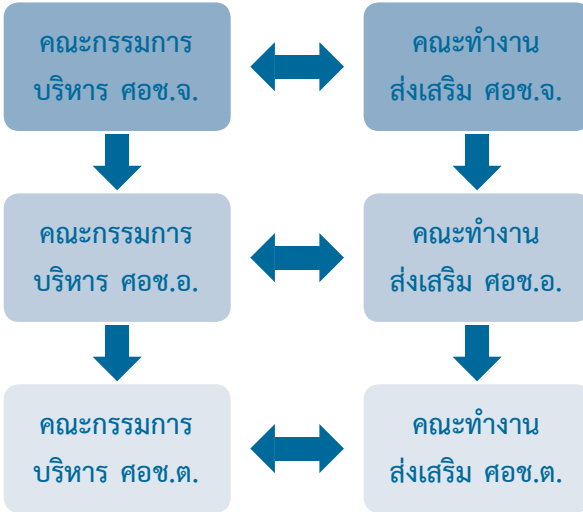
● คณะทำงานส่งเสริม ศอช.อ. ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจที่ปฏิบัติงานในอำเภอ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ

● คณะทำงานส่งเสริม ศอช.จ. ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจที่ปฏิบัติงานในจังหวัด หรือผู้ทรงคุณวุฒิ

๒. บทบาท/หน้าที่

- ๑) สนับสนุนภารกิจของ ศอช.
- ๒) เสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ แก่กรรมการ
- ๓) ให้คำปรึกษาด้านวิชาการ กฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แผนภาพ แสดงโครงสร้างในระดับพื้นที่

หลักการบริหารจัดการของ ศอช.

- เป็นสมาชิก ด้วยความสมัครใจ และมีความเป็นอิสระ
- ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม เป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงาน
- บริหารงานและทำงานด้วยความเอื้ออาทรและช่วยเหลือเกื้อกูล
- ยึดประโยชน์ของประชาชน/ชุมชนเป็นตัวตั้ง ควบคุมและบริหารงานโดยสมาชิก ตามหลักการประชาธิปไตย
- บูรณาการกิจกรรม เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- ดำเนินกิจกรรมตามบริบทของชุมชน
- มีการจัดระบบการสื่อสาร ทั้งภายใน ภายนอก และสู่สาธารณะ

ปัจจุบัน ศอช. มีจำนวนทั้งสิ้น ๗,๗๖๓ แห่ง แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

- ระดับตำบล (ศอช.ต.) จำนวน ๖,๘๐๙ แห่ง
- ระดับอำเภอ (ศอช.อ.) จำนวน ๘๗๘ แห่ง
- ระดับจังหวัด (ศอช.จ.) จำนวน ๗๖ แห่ง

แนวทางการจัดตั้งคณะกรรมการ ศอช.

การจัดตั้งศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนควรดำเนินการอย่างเป็นกระบวนการ เพื่อสร้างความพร้อมและ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกกระดับ ทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่ม องค์กรที่มีอยู่ในชุมชน ให้เกิดความชัดเจนถึงความจำเป็น และประโยชน์ที่ทุกฝ่ายจะได้รับจากการรวมตัวเป็นเครือข่ายของภาคประชาชน ในการพัฒนาชุมชนด้วยตนเองของภาคประชาชนนำไปสู่การพึ่งตนเองของชุมชน ซึ่งกระบวนการเริ่มต้นเพื่อจัดตั้ง ศอช. สามารถใช้เวทีประชาคมเพื่อระดมพลังจากทุกภาคส่วนและดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

๑ การทบทวนความพร้อมและการสร้างความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ และทีมวิทยากร

๒ การเตรียมความพร้อมกลุ่ม องค์กร และผู้นำชุมชน

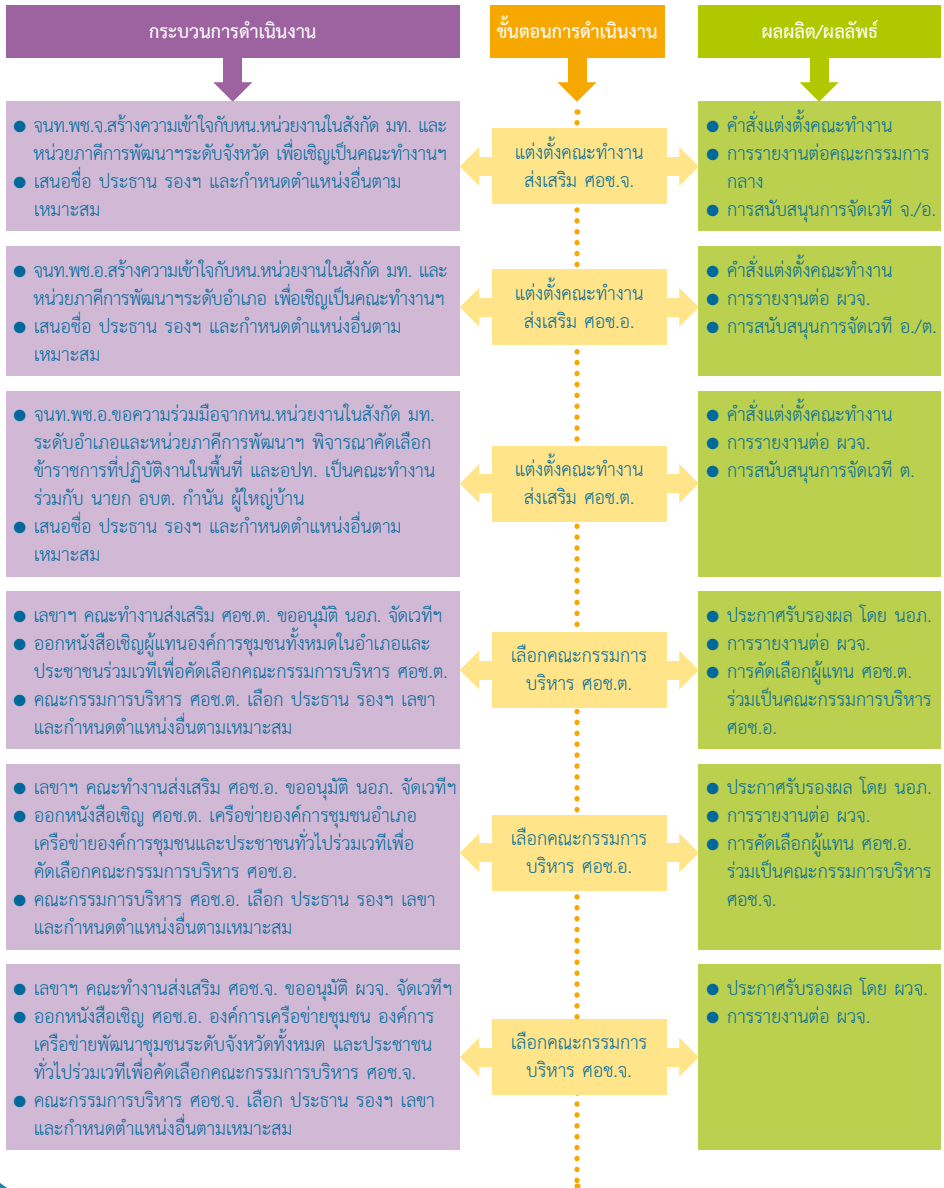
๓ การจัดเวทีประชาคมเพื่อจัดตั้ง ศอช.

๔ การสนับสนุนการดำเนินงานของ ศอช.

๕ การดำเนินงานตามแผน และการสรุปติดตามผล

แผนภาพ แสดงแนวทางการคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร และคณะทำงานส่งเสริม สอช.

กรอบแนวทางการคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร และคณะทำงานส่งเสริม สอช.

๑. การจัดตั้งศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.)

คณะกรรมการบริหาร ศอช.ต.	คณะทำงานส่งเสริม ศอช.ต.
คุณสมบัติ	
<ol style="list-style-type: none"> ๑. กลุ่ม (เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มออมทรัพย์ฯ เป็นต้น) ๒. องค์กร (เช่น ผู้นำ อช. /สตรี) ๓. เครือข่าย (เช่น เครือข่าย กลุ่มออมทรัพย์ฯ เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน เครือข่าย OTOP) ๔. ประชาชนทั่วไป ๕. ภาคเอกชน 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ข้าราชการ ๒. ท้องที่ ๓. ท้องถิ่น ๔. รัฐวิสาหกิจ ๕. ผู้ทรงคุณวุฒิ
ขั้นตอนวิธีการ	
<ol style="list-style-type: none"> ๑. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่ปฏิบัติงานในตำบลขออนุมัตินายอำเภอ เชิญผู้แทนองค์กรชุมชนในตำบลทั้งหมดและประชาชนทั่วไป เข้าร่วมเวทีประชาคม ๒. ดำเนินการจัดเวทีประชาคมคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร ศอช.ต. จำนวนไม่น้อยกว่า ๙ คน และไม่เกิน ๒๕ คน ๓. คณะกรรมการฯที่ได้รับการคัดเลือกตามข้อ ๒ คัดเลือกกันเอง เป็นประธาน เลขานุการ และกรรมการตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นและเหมาะสม ๔. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจัดทำประกาศรับรองผลการคัดเลือกคณะกรรมการฯ ตามมติของเวทีประชาคม และนำเสนอ นายอำเภอเพื่อลงนามแต่งตั้ง 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่ปฏิบัติงานในตำบล จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานส่งเสริม ศอช.ต. ประกอบด้วย นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหรือผู้แทน นายก อปท.หรือผู้แทน กำนันผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำบล หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่นที่เหมาะสม ๒. คณะทำงานฯ ตามข้อ ๑ คัดเลือกกันเองเป็นประธาน โดยให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทำหน้าที่เป็นเลขานุการ คณะทำงาน และนำเสนอ นายอำเภอ ลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง ๓. คณะทำงานส่งเสริม ศอช.ต. และคณะกรรมการบริหาร ศอช.ต. ประชุมร่วมกันเพื่อร่างระเบียบข้อบังคับของ ศอช.ต. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของทั้งสองคณะ และจัดหาสถานที่ทำการ

๒. การจัดตั้งศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับอำเภอ (ศอช.อ.)

คณะกรรมการบริหาร ศอช.อ.	คณะทำงานส่งเสริม ศอช.อ.
คุณสมบัติ	
<p>๑. ผู้แทน ศอช.ต. ทุกตำบล ในอำเภอ ตำบลละอย่างน้อย ๑ คน</p> <p>๒. ผู้แทนเครือข่ายองค์การชุมชนระดับ อำเภออย่างน้อยเครือข่ายละ ๑ คน</p> <p>๓. ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นตามความเหมาะสม</p>	<p>๑. ข้าราชการ</p> <p>๒. พนักงานรัฐวิสาหกิจที่ปฏิบัติงานในอำเภอ</p> <p>๓. ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นที่เหมาะสม</p>
ขั้นตอนวิธีการ	
<p>๑. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนขออนุมัติ นายอำเภอ เขิญ ศอช.ต. ทุกตำบล ๆ ละ ๒ คน เครือข่ายองค์กรพัฒนาชุมชน ระดับอำเภอทุกองค์กร ๆ ละ ๒ คน และประชาชนทั่วไป จัดเวทีประชาคม เพื่อคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร ศอช.อ. จำนวนไม่น้อยกว่า ๙ คน และไม่เกิน ๒๕ คน</p> <p>๒ คณะกรรมการฯ คัดเลือกกันเอง เป็น ประธาน เลขานุการ และกรรมการ ตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นและเหมาะสม</p> <p>๓ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนที่ปฏิบัติงาน ในตำบลจัดทำประกาศรับรองผลการคัดเลือกคณะกรรมการฯ ตามมติของเวทีประชาคม และนำเสนอ นายอำเภอเพื่อลงนาม</p>	<p>๑ ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จัดทำคำสั่ง แต่งตั้งคณะทำงานส่งเสริม ศอช.อ. ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจที่ปฏิบัติงานในอำเภอ หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นที่เหมาะสม</p> <p>๒. คณะทำงานฯ ตามข้อ ๑ คัดเลือกกันเองเป็นประธาน โดยให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทำหน้าที่เป็นเลขานุการ และนำเสนอ นายอำเภอลงนามในคำสั่ง แต่งตั้ง</p> <p>๓. ให้คณะทำงานส่งเสริม ศอช.อ. และ คณะกรรมการบริหาร ศอช.อ. ประชุมร่วมกันเพื่อร่างระเบียบข้อบังคับของ ศอช.อ. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของทั้งสองคณะ และจัดหาสถานที่ทำการ</p>

๓. การจัดตั้งศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับจังหวัด (ศอช.จ.)

คณะกรรมการบริหาร ศอช.อ.	คณะทำงานส่งเสริม ศอช.อ.
คุณสมบัติ	
<p>๑. ผู้แทน ศอช.อ. ทุกอำเภอในจังหวัด อำเภอละอย่างน้อย ๑ คน</p> <p>๒. ผู้แทนองค์การเครือข่ายพัฒนาชุมชน ระดับจังหวัดต่อองค์การละ ๑ คน</p> <p>๓. ผู้แทนเครือข่ายองค์กรชุมชนอื่น ๆ ในระดับจังหวัด เครือข่ายละ ๑ คน</p> <p>๔. ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นที่เหมาะสม</p>	<p>๑. ข้าราชการ</p> <p>๒. พนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่ปฏิบัติงานในจังหวัด</p> <p>๓. ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นที่เหมาะสม</p>
ขั้นตอนวิธีการ	
<p>๑. นักวิชาการพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ขออนุมัติผู้ว่าราชการจังหวัด เชิญ ศอช.อ. ทุกอำเภอ ๆ ละ ๑ คน องค์กรเครือข่ายพัฒนาชุมชนระดับจังหวัดทุกองค์กร ๆ ละ ๑ คน และประชาชนทั่วไปในเขตจังหวัด จัดเวทีประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการ บริหาร ศอช.จ. จำนวนไม่น้อยกว่า ๙ คน และไม่เกิน ๒๕ คน</p> <p>๒. คณะกรรมการฯ คัดเลือกกันเอง เป็นประธาน เลขานุการ และกรรมการ ตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นและเหมาะสม</p> <p>๓. นักวิชาการพัฒนาชุมชน จัดทำประกาศรับรองผลการคัดเลือกคณะกรรมการ บริหาร ศอช.จ. ตามมติของเวทีประชาคม และนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อลงนาม</p>	<p>๑. ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานส่งเสริม ศอช.จ. ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจที่ปฏิบัติงานในจังหวัด หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่นที่เหมาะสม</p> <p>๒. คณะทำงานฯ ตามข้อ ๑ คัดเลือกกันเอง เป็นประธาน โดยให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทำหน้าที่เป็นเลขานุการ คณะทำงาน และนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ลงนามในคำสั่ง</p> <p>๓. คณะทำงานส่งเสริม ศอช.จ. และคณะกรรมการบริหาร ศอช.จ. ประชุมร่วมกันเพื่อร่างระเบียบข้อบังคับของ ศอช.จ. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของทั้งสองคณะ และจัดหาสถานที่ทำการ</p>

หมายเหตุ

๑. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ จัดส่งประกาศรับรองผลการคัดเลือกคณะกรรมการบริหาร ศอช.ต./ศอช.อ. และคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานส่งเสริม ศอช.ต./ศอช.อ. ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. กรณีที่คณะทำงานส่งเสริม ศอช. ตำแหน่งใดใน แต่ละระดับว่างลง เนื่องจากมีการแต่งตั้งโยกย้าย สับเปลี่ยน ตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือเหตุอื่นใด หรือเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมกิจการ ศอช. ให้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งเพิ่มเติม แล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

๔. เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ดีเด่น

ดำเนินการภายใต้การประกวดกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น ดังนี้

ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ที่เข้มแข็ง สามารถประสานบูรณาการแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติตามภารกิจศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) ให้เป็นที่ประจักษ์อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นแหล่งศึกษาดูงานได้

ผ่านตัวชี้วัดและเกณฑ์การพิจารณาประกอบการจัดระดับการพัฒนา ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ๕ หมวด ๒๓ ตัวชี้วัด ต้องได้คะแนนรวมอยู่ในระดับ ๓ (เข้มแข็ง)

มีการปฏิบัติและการเข้าไปมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของกรมการพัฒนาชุมชน ตามหลักกิจกรรม ๓ สร้าง คือ สร้างความมั่นคงทางอาหารสร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม ที่เป็นรูปธรรม

ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ที่เคยได้รับรางวัลดีเด่นแล้ว ให้คงรักษาสถานะดีเด่นไว้เป็นเวลา ๕ ปี จึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการคัดเลือกในระดับจังหวัดได้อีก

เป็นศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ที่ผ่านการรับรองตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) แล้ว

จังหวัดสามารถกำหนดหลักเกณฑ์การคัดสรรเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ตัวชี้วัดและเกณฑ์การพิจารณาประกอบการจัดระดับการพัฒนา
ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล ศอช.ต.
(๕ หมวด ๒๓ ตัวชี้วัด)

สิ่งที่ ต้องการวัด (๕ หมวด)	ตัวชี้วัดระดับการพัฒนา ศอช.ต.	เกณฑ์		
		อ่อนแอ (๑ คะแนน)	ปานกลาง (๒ คะแนน)	เข้มแข็ง (๓ คะแนน)
๑. ความ สามารถใน การบริหาร จัดการ เครือข่าย	๑. ร้อยละของ กรรมการ ศอช.ต. ที่สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่	น้อยกว่า ๔๐%	๔๐-๗๐%	มากกว่า ๗๐%
	๒. จำนวนองค์กรในตำบลที่เป็นสมาชิก ศอช.ต.	น้อยกว่า ๕๐%	๕๐-๘๐%	มากกว่า ๘๐%
	๓. มีแผนปฏิบัติการที่ครอบคลุมตามภารกิจ ของ ศอช.ต.	น้อยกว่า ๓๐%	๓๐-๗๐%	มากกว่า ๗๐%
	๔. การกำหนดระเบียบกฎเกณฑ์และ การปฏิบัติตามของสมาชิก	น้อยกว่า ๓๐%	๓๐-๗๐%	มากกว่า ๗๐%
	๕. คณะกรรมการ ศอช.ต. มีการติดตาม การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ	๐-๑ ครั้ง/ปี	๒ ครั้ง/ปี	๓ ครั้ง/ปี ขึ้นไป
	๖. การมีกองทุนในการบริหารจัดการ เครือข่าย	ไม่มีกองทุน	มีกองทุน	มีกองทุน/ ระดมทุนอย่าง ต่อเนื่อง
๒. การทำหน้าที่ เป็น ศูนย์กลาง ประสาน การทำงาน ของกลุ่ม องค์กร สมาชิก	๗. การจัดทำทะเบียนข้อมูลสมาชิกและ การปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน	ไม่มีการจัดทำ ทะเบียนฯ	มีการจัดทำ ทะเบียนฯ แต่ข้อมูล ไม่เป็นปัจจุบัน	มีการจัดทำ ทะเบียนฯ และข้อมูล เป็นปัจจุบัน
	๘. ความถี่ของการประชุมสมาชิก ทั้งอย่าง เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ	ปีละ ๐-๑ ครั้ง	ปีละ ๒-๓ ครั้ง	ปีละ ๓ ครั้ง ขึ้นไป
	๙. จำนวนครั้งของการจัดเวทีประชาคม โดย ศอช.ต.	ปีละ ๐-๒ ครั้ง	ปีละ ๓-๔ ครั้ง	ปีละ ๕ ครั้ง ขึ้นไป
	๑๐. จำนวนหน่วยงาน/แหล่งทุน ที่ ศอช.ต. ประสานความร่วมมือ และได้รับ ความร่วมมือ	ไม่มี	๑ แห่ง/ปี	๒ แห่ง/ปี

สิ่งที่ ต้องการวัด (๕ หมวด)	ตัวชี้วัดระดับการพัฒนา คอช.ต.	เกณฑ์		
		อ่อนแอ (๑ คะแนน)	ปานกลาง (๒ คะแนน)	เข้มแข็ง (๓ คะแนน)
๓. ความ สามารถ ในการ แก้ปัญหา และพัฒนา ตำบล	๑๑. ร้อยละของโครงการ/กิจกรรม ที่เกิด จากการจัดเวทีประชาคม โดย คอช.ต. และ อปท.นำไปบรรจุในแผน/ข้อบังคับ	น้อยกว่า ๔๐%	๔๐-๖๐%	มากกว่า ๖๐%
	๑๒. การกำหนดเป้าหมายในการทำงานเพื่อ แก้ไขปัญหาของตำบล	ไม่มี	๑ เป้าหมาย/ปี	๒ เป้าหมาย/ปี ขึ้นไป
	๑๓. จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ คอช. ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายใน การแก้ปัญหาของตำบลตามที่วางไว้	๐-๑ โครงการ/ปี	๑-๒ โครงการ/ปี	๓ โครงการ/ปี ขึ้นไป
	๑๔. สามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ตาม เป้าหมายที่วางไว้	ไม่มี	๑ เป้าหมาย/ปี	๒ เป้าหมาย/ปี ขึ้นไป
	๑๕. จำนวนกองทุนในชุมชนที่ คอช.ต. ดำเนินการให้มีการบริหารจัดการ ร่วมกันในลักษณะเครือข่ายเพื่อ ช่วยเหลือคนในชุมชน	น้อยกว่า ๓๐%	๓๐-๗๐%	๗๐% ของ จำนวนกองทุน ในชุมชน
๔. ความ สามารถ ในการพัฒนา กลุ่มองค์กร สมาชิก	๑๖. จำนวนครั้งที่ คอช.ต. จัดให้มีการ ให้ความรู้แก่สมาชิก	ไม่มี	๑-๒ ครั้ง/ปี	๓ ครั้ง/ปี ขึ้นไป
	๑๗. จำนวนครั้งที่ คอช.ต. ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือองค์กรสมาชิก เช่น เรื่องการ ประชุม การจัดทำบัญชี การจัดทำ ข้อมูล ฯลฯ	ไม่มี	๑-๕ ครั้ง/ปี	๖ ครั้ง/ปี ขึ้นไป
	๑๘. จำนวนองค์กรสมาชิกที่ คอช. ให้การช่วยเหลือ เช่น การประสาน งบประมาณสนับสนุน การติดต่อตลาด จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ฯลฯ	ไม่มี	๒ องค์กร/ปี	๔ องค์กร/ปี
	๑๙. จำนวนโครงการกิจกรรมที่องค์กร สมาชิก คอช.ต. ดำเนินการเพื่อ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	๐-๑ โครงการ/ปี	๒-๓ โครงการ/ ปี	๔ โครงการ/ปี

สิ่งที่ ต้องการวัด (๕ หมวด)	ตัวชี้วัดระดับการพัฒนา คอช.ต.	เกณฑ์		
		อ่อนแอ (๑ คะแนน)	ปานกลาง (๒ คะแนน)	เข้มแข็ง (๓ คะแนน)
๕. ความ สามารถ ในการพัฒนา ผู้นำ	๒๐. ร้อยละของกรรมการ คอช.ต. ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นกรรมการ ของ หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ	น้อยกว่า ๑๐%	๑๐-๕๐%	มากกว่า ๕๐%
	๒๑. ร้อยละของกรรมการ คอช.ต. ที่ไปร่วม ประชุม อบรม สัมมนา ในโครงการ ต่างๆ	น้อยกว่า ๒๐%	๒๐-๗๐%	มากกว่า ๗๐%
	๒๒. ร้อยละของกรรมการ คอช.ต. ที่ สามารถเป็นแกนนำในการจัดเวที ประชาคม	น้อยกว่า ๒๐%	๒๐-๖๐%	มากกว่า ๖๐%
	๒๓. ร้อยละของกรรมการ คอช.ต. ที่ได้รับ การยกย่องชมเชย หรือได้รับรางวัล	ไม่มี	๑-๓๐%	มากกว่า ๓๐%
รวม				

คำชี้แจง

ให้ระบุผลรวมคะแนนของตัวชี้วัด ทั้งหมด จำนวน ๒๓ ข้อ ให้นำคะแนนรวม มาสรุปผลการประเมินการพัฒนา คอช. แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ

- ค่าคะแนนระหว่าง ๕๖-๖๙ คะแนน อยู่ในระดับ ๓ = เข้มแข็ง
- ค่าคะแนนระหว่าง ๔๒-๕๕ คะแนน อยู่ในระดับ ๒ = ปานกลาง
- ค่าคะแนนระหว่าง ๑-๔๑ คะแนน อยู่ในระดับ ๑ = อ่อนแอ

แนวทางการดำเนินงาน ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนตำบล (สอช.ต.)

สร้างสรรค์ชุมชน สู่...ความเข้มแข็ง
ร่วมคิด ➡ ร่วมทำ ➡ ร่วมกันที่ ➡ สอช.ต.

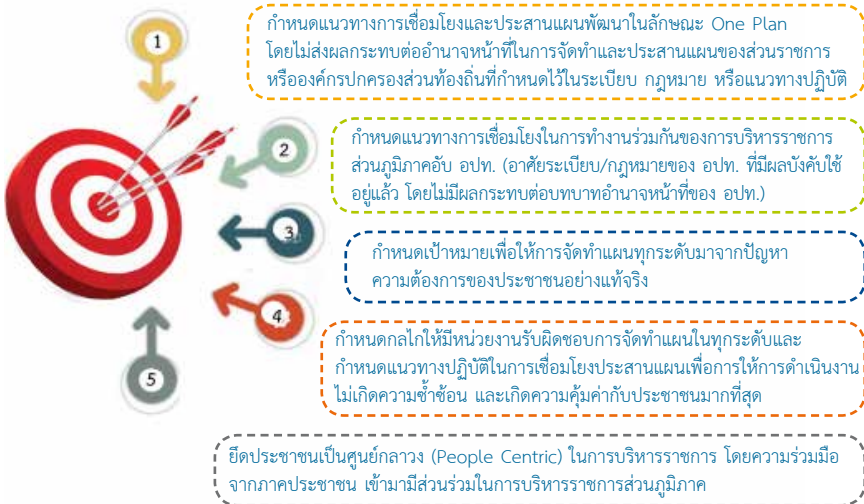

ส่วนที่ ๒

การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนา ระดับพื้นที่

กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผน และประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดแนวทาง เพื่อบูรณาการในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล และอำเภอ ให้เกิดความเชื่อมโยงสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาในระดับ จังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาค และประเทศ ไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ให้คำนิยามและแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

หลักการดำเนินงานของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผน และประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒

คำนิยาม

“แผนพัฒนาในระดับพื้นที่” หมายความว่า แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ

“การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่” หมายความว่า การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น รวมทั้งองค์กรภาคเอกชนและประชาชนที่ดำเนินการในพื้นที่ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน เพื่อให้สะท้อนปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสอดคล้องกับแนวทางตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค ที่เป็นการบูรณาการการทำงาน ofทุกหน่วยงานในพื้นที่

“แผนพัฒนาอำเภอ” หมายความว่า แผนพัฒนา ที่รวบรวมรายการโครงการ และแผนงานต่าง ๆ ของอำเภอที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน ตลอดจนความต้องการของทุกภาคส่วนในพื้นที่อำเภอโดยแผนพัฒนาอำเภอจำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของอำเภอในอนาคต

“แผนความต้องการระดับอำเภอ” หมายความว่า รายการเกี่ยวกับโครงการ และแผนงานต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการ ในพื้นที่อำเภอในแต่ละปีงบประมาณ ที่ระบุถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่อำเภอและเป็นไปตามลำดับความสำคัญ ที่มาจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ที่ดำเนินการในพื้นที่ โดยจัดกลุ่มของปัญหาและความต้องการออกเป็นหมวดหมู่และส่งไปยังจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดหรือแผนปฏิบัติราชการประจำปีของส่วนราชการ

“แผนปฏิบัติงานประจำปีของอำเภอ” หมายความว่า แผนพัฒนาที่รวบรวมโครงการหรือกิจกรรมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ต้องดำเนินการในพื้นที่อำเภอ และรายงานให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการทราบ

“แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“แผนพัฒนาตำบล” หมายความว่า แผนพัฒนาที่รวบรวมรายการแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรม ที่จำเป็นต้องทำเพื่อการพัฒนาแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชน ในพื้นที่ระดับตำบลที่มาจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่

“แผนพัฒนาหมู่บ้าน” หมายความว่า แผนพัฒนา ที่กำหนดแผนงานหรือโครงการ หรือกิจกรรมที่มาจากกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดการตนเองที่คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชน ในหมู่บ้านร่วมคิด วิเคราะห์ปัญหา ศักยภาพความพร้อมของหมู่บ้าน ภายใต้เวทีประชาคมหมู่บ้าน และข้อมูลที่คนในหมู่บ้านจัดเก็บ รวมถึงข้อมูลจากแผนชนิดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ไม่ว่าจะ เป็นแผนที่ส่วนราชการ หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ให้การสนับสนุน หรือจัดทำขึ้น เพื่อรวบรวมให้เป็นกรอบแนวทางการป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาหมู่บ้านให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของหมู่บ้าน

“แผนชุมชน” หมายความว่า แผนชุมชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“การจัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านและชุมชน” หมายความว่า การจัดทำเวทีประชาคมร่วมกัน ระหว่างประชาชน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ที่ดำเนินการในพื้นที่ เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ที่ดำเนินการในพื้นที่

๑. การจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

๑.๑ กลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

- **แผนพัฒนาหมู่บ้าน** กรณีหมู่บ้านที่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งการจัดตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การเป็นกรรมการหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑

- **แผนชุมชน** กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้คณะกรรมการชุมชนรับผิดชอบจัดทำแผนชุมชน ให้ที่ทำการปกครองอำเภอเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอสนับสนุนภารกิจ ได้แก่ การเป็นวิทยากรฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพคณะกรรมการหมู่บ้านด้านวิทยากรแผนชุมชน การสนับสนุนข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล จปฐ. กชช.๒ค และข้อมูลโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบูรณาการวางแผนงาน (CIA)

๑.๒ กระบวนการและรูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

(๑) คณะกรรมการหมู่บ้าน พิจารณากำหนดวันที่เหมาะสม ในการจัดเวทีประชาคมหมู่บ้าน และให้นายอำเภอรับทราบวัน ในการจัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้าน ตามที่คณะกรรมการหมู่บ้านเสนอ โดยอำเภอแจ้งให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่เข้าร่วมเวทีประชาคมด้วย โดยขั้นตอนการดำเนินการจัดทำเวทีประชาคมให้ยึดถือแนวทางปฏิบัติของกรมการปกครอง

(๒) คณะกรรมการชุมชน พิจารณากำหนดวันที่เหมาะสม ในการจัดเวทีประชาคมชุมชน โดยขอความเห็นชอบจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอนุมัติแล้ว ให้แจ้งคณะกรรมการชุมชน และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เข้าร่วมเวทีประชาคมด้วย โดยขั้นตอนการดำเนินการจัดทำเวทีประชาคมให้ยึดถือแนวทางปฏิบัติของ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทั้งนี้ คณะกรรมการชุมชนซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากการปรับปรุงคำสั่งตามแนวทางดังกล่าว ให้มีระยะเวลาคงเหลือในการดำรงตำแหน่งตามวาระของคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๓) รูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้นำข้อมูลจากเวทีประชาคมหมู่บ้านและชุมชน ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) และข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.๒ค) มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญแผนงาน/โครงการ ตามรูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านที่กรมการปกครองกำหนด และรูปแบบการจัดทำแผนชุมชนที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

๒. การจัดทำแผนพัฒนาตำบล

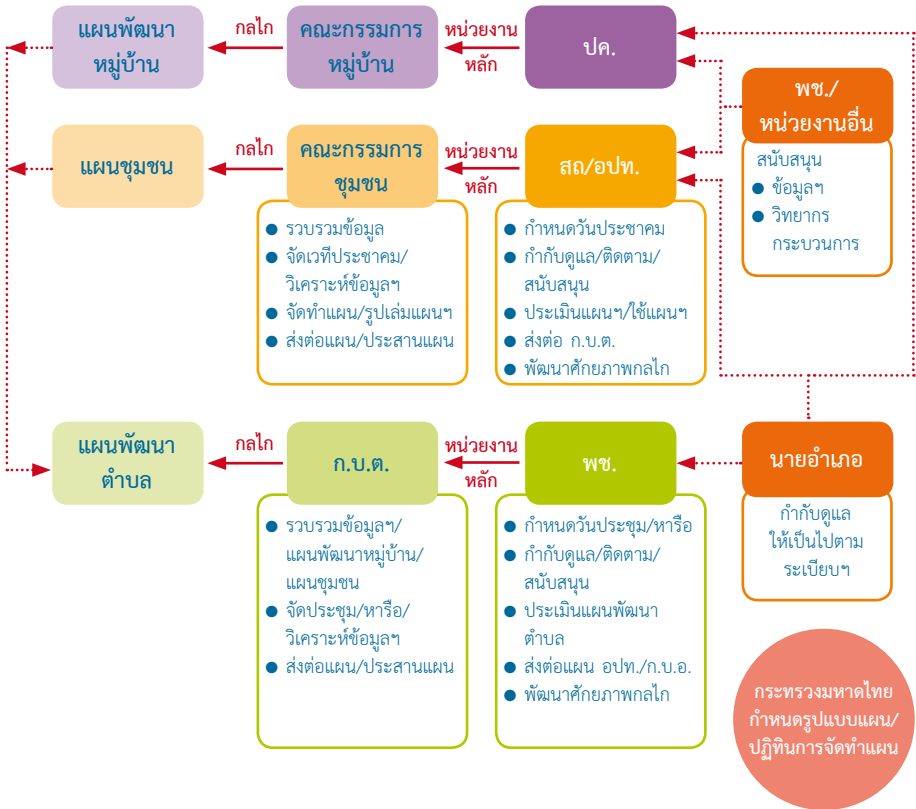
๒.๑ กลไกการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ให้คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) เป็นกลไกหลักในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล โดยให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง ก.บ.ต. และให้นายอำเภอลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง ซึ่งการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.บ.ต. และตัวอย่างคำสั่ง ก.บ.ต. เป็นไปตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

๒.๒ กระบวนการและรูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

(๑) ให้ ก.บ.ต. ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาตำบล จำนวน ๗,๐๓๖ ตำบล ในส่วนพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒๑๙ ตำบล (กรณีไม่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) ให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ถือว่าเป็นการจัดทำแผนเช่นเดียวกับการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

(๒) รูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ให้ ก.บ.ต. จัดทำแผนพัฒนาตำบล ตามรูปแบบที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

แนวทางการจัดทำแผนระดับหมู่บ้าน/ชุมชน และระดับตำบล

๓. การจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ

๓.๑ กลไกการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ ให้คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ แบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) เป็นกลไกหลักในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ โดยให้อำเภอ ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง ก.บ.อ. และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง ซึ่งการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.บ.อ. และตัวอย่างคำสั่ง ก.บ.อ. เป็นไปตามที่กรมการปกครองกำหนด ทั้งนี้ ก.บ.อ. ซึ่งได้รับการแต่งตั้ง จากการปรับปรุงคำสั่งตามแนวทางดังกล่าว ให้มีระยะเวลาคงเหลือในการดำรงตำแหน่ง ตามวาระของคำสั่งแต่งตั้ง ก.บ.อ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓.๒ กระบวนการและรูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ

(๑) ให้ ก.บ.อ. นำกรอบทิศทางการพัฒนาอำเภอและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอ โดยกำหนดให้แผนพัฒนาอำเภอมีระยะเวลาสอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนพัฒนาจังหวัด ทั้งนี้ กำหนดให้แผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอต้องดำเนินการในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน

(๒) แผนพัฒนาอำเภอให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการประกาศใช้ โดยให้ที่ทำการปกครองจังหวัดยกร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานกลั่นกรองแผนพัฒนาอำเภอ เสนอให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่รับผิดชอบเรื่องแผนพัฒนาจังหวัดพิจารณาก่อนเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบและลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง ซึ่งมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน จำจังหวัดเป็นคณะทำงาน และเลขานุการทำหน้าที่หลักในการปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะทำงานฯ และผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัด เป็นคณะทำงานและเลขานุการร่วม โดยให้นายอำเภอเข้าชี้แจงข้อมูลแผนพัฒนาอำเภอแต่ละอำเภอต่อคณะทำงานกลั่นกรองแผนพัฒนาอำเภอในการประชุมคณะทำงานและเมื่อคณะทำงานฯ ได้พิจารณากลั่นกรองแผนพัฒนาอำเภอแล้ว จะนำเข้าการประชุม ก.บ.จ. เพื่อทราบ ทั้งนี้ คำสั่งคณะทำงานฯ เป็นไปตามที่กรมการปกครองกำหนด และห้วงเวลาของการเสนอแผนพัฒนาอำเภอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบผ่านคณะทำงานกลั่นกรองแผนพัฒนาอำเภอให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน

(๓) รูปแบบการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ ให้ ก.บ.อ. จัดทำแผนพัฒนาอำเภอและแผนความต้องการระดับอำเภอตามรูปแบบที่กรมการปกครองกำหนด

๔. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

กลไกการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นรับผิดชอบจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕. การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด

ให้สำนักงานจังหวัดให้ความสำคัญกับปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่และการประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยพิจารณาจัดทำแผนงาน/โครงการ ที่มาจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ บรรลุอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัดตามความเหมาะสม

๖. การประสานแผนและห้วงระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนา

๖.๑ แผนพัฒนาหมู่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านส่งให้ประธานคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ประธาน ก.บ.ต.) ณ ที่ทำการปกครองอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ความรับผิดชอบ ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์

๖.๒ แผนชุมชน คณะกรรมการชุมชนดำเนินการจัดทำแผนชุมชนส่งให้ประธานคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ประธาน ก.บ.ต.) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบ ระหว่างเดือนมกราคม – กุมภาพันธ์

๖.๓ แผนพัฒนาตำบล คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาตำบลส่งให้คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ) ผ่านทางสำนักงานอำเภอ และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนาส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ความรับผิดชอบ ระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน

๖.๔ แผนพัฒนาอำเภอ

(๑) ให้ ก.บ.อ. จำแนกแผนงานหรือโครงการระดับอำเภอในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเดือนพฤษภาคม

(๒) ให้ ก.บ.อ. จัดส่งแผนพัฒนาอำเภอที่ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบแล้วให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อให้ทุกภาคส่วนนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ระดับอำเภอในทิศทางการพัฒนาเดียวกัน

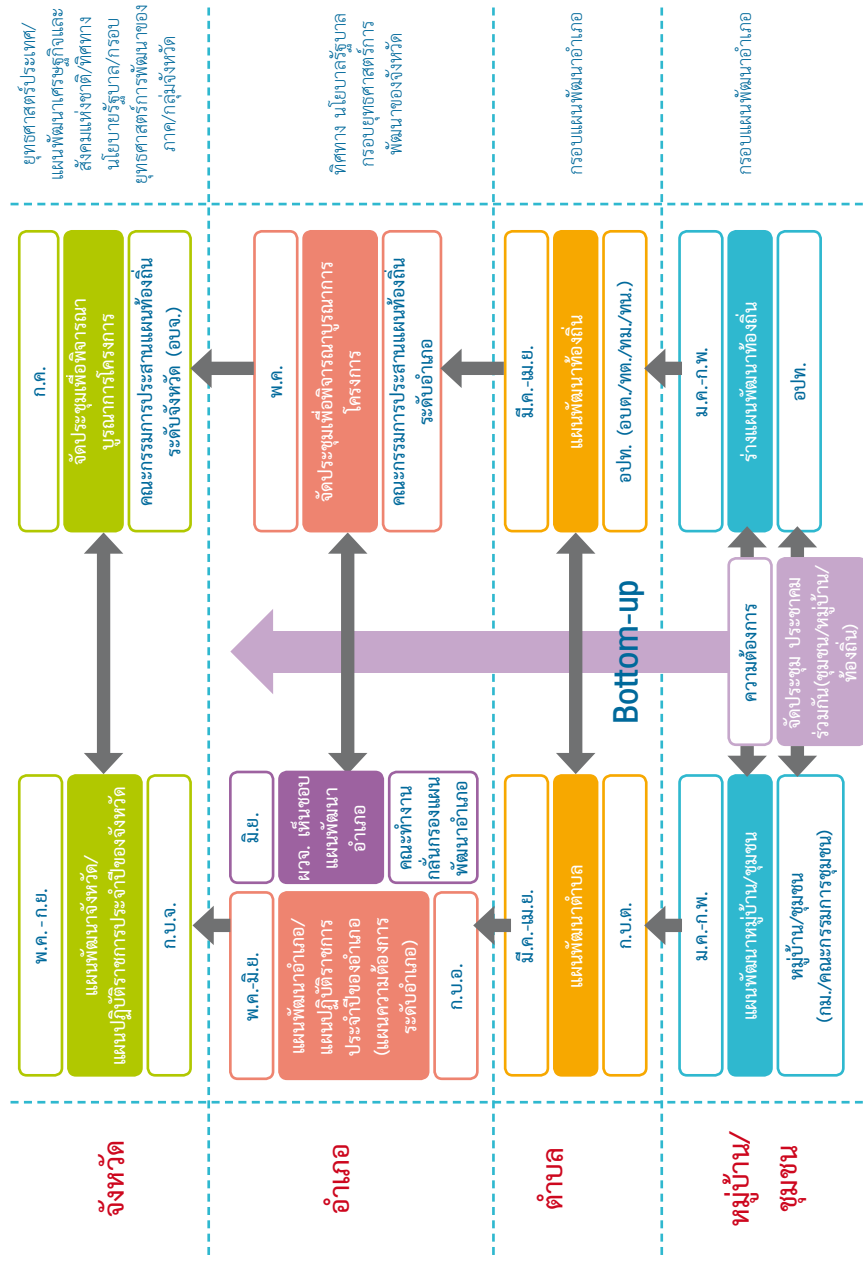
(๓) ให้ ก.บ.อ. จัดส่งแผนความต้องการระดับอำเภอให้ ก.บ.จ. (ผ่านทาง

สำนักงานจังหวัด) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัดหรือแผนปฏิบัติการของหน่วยงานนั้น ๆ ภายในเดือนมิถุนายน

๖.๕ แผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาโครงการที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอรับการประสานโครงการตามบัญชีประสานโครงการพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือโครงการของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัด แบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เพื่อบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พร้อมทั้งตรวจสอบโครงการดังกล่าวเพื่อไม่ให้โครงการซ้ำซ้อนกับแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น และให้จัดทำบัญชีประสาน โครงการพัฒนา เพื่อจัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ในช่วง เดือนกรกฎาคม

๖.๖ แผนพัฒนาจังหวัด จังหวัดโดยคณะกรรมการบริหารงานจังหวัด แบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) นำแผนพัฒนาอำเภอและแผนความต้องการระดับอำเภอ รวมทั้งประสานข้อมูลแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด เพื่อประกอบการจัดทำ แผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการราชการประจำปีของจังหวัด ระหว่างเดือน พฤษภาคม – กันยายน โดยนำหลักเกณฑ์ แนวทางและปฏิทินที่คณะกรรมการ บูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) จะกำหนดในแต่ละปีงบประมาณมาพิจารณา ประกอบด้วย โดยให้สำนักงานจังหวัดรายงานผลการเชื่อมโยงและประสานแผนพัฒนา พื้นที่เข้าสู่แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดตามแบบที่สำนักงานปลัดกระทรวง มหาดไทยกำหนด และรายงานให้สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยทราบ

การประสานแผนและกำหนดระยะเวลาในการจัดทำแผน

ส่วนที่ ๓

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

กรมการพัฒนาชุมชนเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งถือเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำแผนและประสานแผนระดับตำบล โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และมีคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) เป็นกลไกสำคัญที่ทำงานเคียงคู่กับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในการขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

ซึ่งบทบาทภารกิจของคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีวัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล และการใช้ประโยชน์จากแผนชุมชนในการสร้างสัมมาชีพชุมชน ที่มุ่งเน้นการบูรณาการปัญหาความต้องการชี้เป้าเพื่อสร้างความร่วมมือในการจัดการปัญหาและตอบสนองความต้องการโดยมุ่งเน้นด้านการสร้างสัมมาชีพชุมชน

๒. เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) เป็นกลไกหลักในการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล ที่เชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัด มุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสเข้าถึงแหล่งงบประมาณที่สนับสนุนการยกระดับ/ต่อยอดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

ขั้นที่ ๑ ขั้นเตรียมการ

๑.๑ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ จัดทำ/ปรับปรุงฐานข้อมูล หรือ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) แต่ละระดับให้เป็นปัจจุบัน

๑.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำ/ทบทวนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.)

๑.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอดำเนินการประชุมคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ กำหนดแผนปฏิบัติการร่วมกัน และพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการเกี่ยวกับการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตำบล

ขั้นที่ ๒ วิเคราะห์ปัญหา

คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ร่วมกับคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) และผู้เกี่ยวข้องนำแผนชุมชนหรือแผนพัฒนาหมู่บ้านทุกหมู่/ทุกชุมชนในตำบลมาวิเคราะห์ร่วมกัน โดยค้นหาว่าตำบลมีปัญหาอะไรบ้าง มากหรือน้อย จำเป็นเร่งด่วนต้องแก้ไขขนาดไหน อย่างไร เป็นปัญหาที่เกิดจากปัจจัย ในชุมชนเองหรือเกิดจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อคนส่วนใหญ่ในตำบล โดยนำข้อมูลทั้ง ๒ ประเภท มารวบรวมและประมวลผล ค้นหาศักยภาพของตำบล จากข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและวิเคราะห์คุณภาพชีวิต รายรับ รายจ่าย เงินออม และหนี้สิน ในภาพรวมของตำบล จากข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน เช่น ข้อมูล กชช. ๒ค ข้อมูล จปฐ. ข้อมูลบัญชีครัวเรือน เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกันอย่างมีเป้าหมายเพื่อให้รวดเร็วขึ้น อาจจะแยกกลุ่มย่อยตามประเภทของปัญหาหรือประเด็นปัญหา เช่น ประเด็นแหล่งน้ำ เศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม ยาเสพติด ฯลฯ ทำการวิเคราะห์ประเด็นปัญหา สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหาล้วนนำข้อเสนอที่ประชุมย่อย หรือเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

บันทึกช่วยจำ

การวิเคราะห์สาเหตุและปัญหา ต้องเขียนให้มียอดค์ประกอบให้ครบ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของโครงการที่จะของบประมาณต่อไป

เครื่องมือการวิเคราะห์ปัญหา

● การประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของตำบล (SWOT Analysis)

คือ การค้นหาปัจจัยที่ช่วยผลักดันให้ตำบลบรรลุวิสัยทัศน์และตำแหน่งการพัฒนาที่วางไว้ได้ โดยใช้ข้อมูลสภาพทั่วไปของตำบล เป็นต้นทุนในการประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ (SWOT Analysis) ซึ่งมีองค์ประกอบในการประเมิน ดังนี้

ปัจจัยผลักดันภายใน	ปัจจัยผลักดันภายนอก
S: Strength (จุดแข็ง) จุดแข็งในปัจจุบันของตำบลที่ทำให้ตำแหน่งการพัฒนาบรรลุผล	O: Opportunity (โอกาส) โอกาสในปัจจุบันจากภายนอกที่ทำให้ตำแหน่งการพัฒนาบรรลุผล
W: Weakness (จุดอ่อน) จุดอ่อนในปัจจุบันของตำบลที่ทำให้ตำแหน่งการพัฒนาของเราไม่พัฒนาให้บรรลุผล	T: Threat (อุปสรรค) อุปสรรคในปัจจุบันจากภายนอกที่ทำให้/คุกคามตำแหน่งการพัฒนาไม่บรรลุผล

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนในด้านต่าง ๆ ที่ต้องนำมาพิจารณาในการวิเคราะห์ศักยภาพของตำบล เช่น ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

● **การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength = S)** เป็นการพิจารณาปัจจัยภายในตำบลที่มีส่วนดี ความเข้มแข็ง ความสามารถ ศักยภาพ ส่วนที่ส่งเสริมความสำเร็จ ซึ่งจะพิจารณาในด้านต่าง ๆ ตามบริบทของตำบล

ตัวอย่างเช่น มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์ แหล่งน้ำสมบูรณ์ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีผู้นำ กลุ่ม องค์กรที่เข้มแข็ง เป็นต้น

● **การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness = W)** เป็นการพิจารณาปัจจัยภายในตำบลว่ามีส่วนเสีย ความอ่อนแอ ข้อจำกัด ความไม่พร้อม ซึ่งจะพิจารณาในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง

ตัวอย่างเช่น ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน การขนส่งไม่ครอบคลุม เป็นต้น

การวิเคราะห์ปัจจัยผลักดันภายนอก เป็นการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรค ในการพัฒนาตำบล เช่น ปัจจัยด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม นโยบายรัฐบาล กฎหมาย และเทคโนโลยี เป็นต้น

- **การวิเคราะห์โอกาส (Opportunity = O)**

เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีสภาพเป็นเช่นไร เหตุการณ์ สถานการณ์ของจังหวัด ประเทศ ที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อตำบล ชุมชนและสังคมอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงใดที่เป็นประโยชน์ หรือเป็นโอกาสอันดีต่อตำบล โดยจะต้องพิจารณา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี

ตัวอย่างเช่น นโยบายรัฐบาลมุ่งส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดกำหนดการแก้ไขปัญหาความยากจนเป็นวาระสำคัญของจังหวัด ผู้บริโภคเน้นกระแสร้านอาหารปลอดภัย เป็นต้น

- **การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threat = T)**

เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคหรือภาวะคุกคาม ที่ก่อให้เกิดผลเสียหรือเป็นข้อจำกัดต่อตำบล โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี เช่นเดียวกับการวิเคราะห์โอกาส การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน

ตัวอย่างเช่น ปัญหายาเสพติดในชุมชน การเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) เป็นต้น

- **วิเคราะห์ข้อมูลชุมชนด้วยระบบสารสนเทศเพื่อการบูรณาการวางแผนงาน (Community Information Analysis: CIA)**

การวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนด้วยเครื่องมือ Community Information Radar Analysis หรือ CIA เป็นเครื่องมือที่นำข้อมูลสำคัญของชุมชนมาใช้ในการวิเคราะห์ ปัญหาของชุมชน เช่น ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. ๒ค) และข้อมูลอื่น ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนหรือเกี่ยวข้องกับชุมชน รวมทั้ง

ความต้องการที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไป CIA เป็นเครื่องมือที่ถูกพัฒนาจากโปรแกรม Microsoft Excel โดยมุ่งเน้นให้ผู้ใช้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ ของชุมชน ในการจัดทำระบบสารสนเทศชุมชน ให้เป็นไปตามเกณฑ์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้ง ๕ ด้าน ได้แก่

- ๑) สารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านอาชีพ
- ๑) สารสนเทศเพื่อการจัดการทุนของชุมชน
- ๓) สารสนเทศเพื่อจัดการความเสี่ยงของชุมชน (ภูมิคุ้มกัน)
- ๔) สารสนเทศเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน
- ๕) สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการชุมชน

จปฐ. & กชช. ๒๓ คู่มือการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้วย CIA

โปรแกรม CIA ยังถูกนำมาใช้ในการวางแผนพัฒนาแผนงานโครงการหรือกิจกรรมสอดคล้องกับปัญหาของตำบลสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนา ทั้ง ๔ ระดับ คือ ระดับชุมชน ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับกรมฯ โปรแกรมแบ่งส่วนการใช้งานเป็น ๔ ส่วน ประกอบด้วย

- ๑) Data: ข้อมูล
- ๒) Radar Diagram: วิเคราะห์ข้อมูลแต่ละประเภท
- ๓) Radar Analysis: วิเคราะห์ข้อมูลภาพรวม
- ๔) Logic Model: แผนบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ขั้นตอนการใช้งานเครื่องมือ CIA

๑. คลิกแถบ Data เพื่อป้อนข้อมูลชุมชน

๑.๑ ข้อมูล จปฐ. ป้อนข้อมูลเฉพาะร้อยละที่ไม่ผ่านเกณฑ์ (เฉพาะข้อที่ ตกเกณฑ์) ตามข้อคำถาม จปฐ. ทั้ง ๓๑ ตัวชี้วัด

๑.๒ ข้อมูล กชช. ๒ค ป้อนค่าคะแนนระดับปัญหา คือ ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ ตามข้อคำถามของ กชช.๒ ค ทั้ง ๓๓ ตัวชี้วัด

๑.๓ หากชุมชนมีข้อมูลอื่น ๆ ให้วิเคราะห์ข้อมูลนั้น เป็น ๕ ประเภท ตามประเด็นการพัฒนาหมู่บ้านสารสนเทศชุมชน แล้วเพิ่มข้อมูล ๒ ช่องคือ

๑) ช่องสี่เหลี่ยม คีย์รายละเอียดชื่อข้อมูลนั้น เช่น ๑. ข้อมูลภูมิปัญญา

๒) ช่องสี่เหลี่ยม ให้ป้อนระดับของปัญหาของข้อมูลนั้น โดย

๓ = ปัญหาน้อย

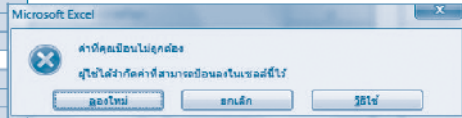
๒ = ปัญหาปานกลาง

๑ = ปัญหามาก

สาขาข้อมูลชุมชน/หมู่บ้าน		พื้นที่ ตำบล อำเภอ		ปีงบประมาณ/ปี พ.ศ.		คู่มือวิเคราะห์		คู่มือวิเคราะห์	
ชื่อพื้นที่	ชื่อตำบล	ชื่ออำเภอ	ชื่อตำบล	ชื่ออำเภอ	ปีงบประมาณ	ปี พ.ศ.	คู่มือวิเคราะห์	คู่มือวิเคราะห์	คู่มือวิเคราะห์
ข้อมูล จปฐ.		รหัสตำบล/รหัสอำเภอ		ปีงบประมาณ/ปี พ.ศ.		คู่มือวิเคราะห์		คู่มือวิเคราะห์	
หมวดที่ 1 สุขภาพ มี 7 ตัวชี้วัด				ด้านที่ 1 ด้านโครงสร้าง				สารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านอาชีพ	
1. เด็กแรกเกิดถึงห้าปี 2,500 คน มี 11				1. ยุง				สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพ	ระดับปัญหา
2. เด็กแรกเกิด 12 ปี ใช้สารเคมีป้องกันโรคมาลาเรียอย่างกว้างขวางและรวมกับใช้สารเคมีป้องกันโรคมาลาเรีย				2. น้ำดื่ม				สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพ	ระดับปัญหา
3. เด็กแรกเกิด 12 ปี ใช้สารเคมีป้องกันโรคมาลาเรียอย่างกว้างขวางและรวมกับใช้สารเคมีป้องกันโรคมาลาเรีย				3. น้ำไฟ	?			สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพ	ระดับปัญหา
4. ครีโอลิมที่กรมการโยธาธิการ และโยธาสุขอนามัย				4. ฝายดิน/เขื่อนดิน	2			สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพ	ระดับปัญหา
5. ครีโอลิมที่กรมการโยธาธิการ และโยธาสุขอนามัย				5. การไฟฟ้า				สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพ	ระดับปัญหา
6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ใช้โทรศัพท์มือถือประจำตัว				6. การพัฒนาระบบ				สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพ	ระดับปัญหา
7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป อยุ่กับไฟฟ้าตามเขตเมืองมีสัดส่วนสูง 2 วัน/สัปดาห์ และ 30 นาที				7. สภาพแวดล้อม				สารสนเทศเพื่อการพัฒนาอาชีพ	ระดับปัญหา
หมวดที่ 2 อาชีพและสังคม มี 7 ตัวชี้วัด				ด้านที่ 2 ด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ				สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	
8. ครีโอลิมที่กรมการโยธาธิการ และโยธาสุขอนามัย				8. ความยากจน				สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	ระดับปัญหา
9. ครีโอลิมที่กรมการโยธาธิการ และโยธาสุขอนามัย				9. การทำงานในสถานประกอบการ				สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	ระดับปัญหา
10. ครีโอลิมที่กรมการโยธาธิการ และโยธาสุขอนามัย				10. ผลผลิตทางการเกษตร				สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	ระดับปัญหา
11. การจ้างมีทั้งเรื่องหนักและเบาเป็นระเบียบเรียบร้อย				11. ผลผลิตทางการเกษตร	1			สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	ระดับปัญหา
12. ครีโอลิมที่กรมการโยธาธิการ และโยธาสุขอนามัย				12. ผลผลิตจากภาคการเกษตรอื่น ๆ				สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	ระดับปัญหา
13. ครีโอลิมที่กรมการโยธาธิการ และโยธาสุขอนามัย				13. การประกอบกิจการบริการในครัวเรือน				สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	ระดับปัญหา
14. การจ้างมีทั้งเรื่องหนักและเบาเป็นระเบียบเรียบร้อย				14. การให้บริการที่ปรึกษาแก่ชุมชนและท้องถิ่น				สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	ระดับปัญหา
หมวดที่ 3 ความเป็นอยู่ มี 5 ตัวชี้วัด				ด้านที่ 3 สุขภาพอนามัย				สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	
15. เด็กอายุ 3-5 ปีได้รับการฉีดวัคซีนครบตามเกณฑ์				15. ความปลอดภัยในการเดินทาง	1			สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	ระดับปัญหา
16. เด็กอายุ 6-14 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนครบตามเกณฑ์				16. คนมีโรคเรื้อรังติดต่อ	2			สารสนเทศเพื่อการจัดการทรัพยากรชุมชน	ระดับปัญหา

๑.๔ การคีย์ค่าคะแนนระดับปัญหาลงในช่องระดับปัญหา ได้แก่ ๑, ๒ และ ๓ หากมีการคีย์ข้อมูลผิดพลาด หรือคลาดเคลื่อนไปจากรูปแบบที่กำหนดแล้ว จะแสดงหน้าจอแจ้งเตือนให้ทราบเพื่อแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง

ข้อมูลชช.2ค	ระดับปัญหา
ด้านที่1 ด้านโครงสร้าง	
1. ถนน	1
2. น้ำดื่ม	2
3. น้ำใช้	3
4. น้ำเพื่อการเกษตร	3
5. การไฟฟ้า	3
6. การมีที่ดินทำกิน	3
7. การติดต่อสื่อสาร	
ด้านที่ 2 ด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	
8. การมีงานทำ	2
9. การทำงานในสถานประกอบการ	
10. ผลผลิตจากการทำนา	2
11. ผลผลิตจากการทำไร่	2
12. ผลผลิตจากการทำกรเกษตรอื่นๆ	3
13. การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน	
14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว	

๒. คลิกแถบที่ ๒. Radar Diagram เพื่อดูแผนภาพเรดาร์ ที่แสดงให้เห็นถึง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชน บ่งชี้ปัญหาและประเด็นของการพัฒนาสารสนเทศชุมชน ที่ตรงกับปัญหาของชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไป

๒.๑ การแปลความ Radar Diagram จากการคีย์ข้อมูล (ตามข้อ ๒)

จะเห็นได้ว่าร้อยละไม่ผ่านเกณฑ์ของข้อมูล จปฐ. และระดับปัญหา ของข้อมูล กขช.

๒๓ มีค่าคะแนนที่ต่างกันระหว่างสองชุดข้อมูล และโปรแกรมได้ทำการแปลงข้อมูลคุณภาพเป็นข้อมูลเชิงปริมาณเรียบร้อยแล้ว เพื่อการนำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยผังเรดาร์หลายเหลี่ยม ซึ่งจะสะท้อนภาพของผลการวิเคราะห์ทั้งหมดออกมาพร้อมกันได้อย่างชัดเจน

ข้อมูล จปฐ.	ร้อยละไม่ผ่านเกณฑ์
หมวดที่ 1 สุขภาพ มี 7 ดัชนีชี้วัด	
1. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก 2,500 กรัม ขึ้นไป	
2. เด็กแรกเกิด ได้กินนมแม่อย่างเพียงพอ 6 เดือนแรกคิดเป็น	
3. เด็กแรกเกิดถึง 12 ปี ได้บริโภคอินโดกัมโรคตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน	
4. ครูปรับทันอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	
5. ครูปรับทันการได้ยินเพิ่มปกติ ขรก.เขามาการเจ็บป่วยเนื่องด้วยตนเองเหมาะสม	
6. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	
7. คนอายุ 6 ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอสัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที	
หมวดที่ 2 สภาพแวดล้อม มี 7 ดัชนีชี้วัด	
8. ครูปรับมีความพึงพอใจในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพเหมาะสม	
9. ครูปรับมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 5 ลิ	
10. ครูปรับมีไฟฟ้าใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ 45 วัตต์ต่อวัน	
11. ครูปรับมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ	
12. ครูปรับไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	
13. ครูปรับมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างทั่วถึง	
14. ครูปรับมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	

ข้อมูลกขช.2ค	ระดับปัญหา
ด้านที่ 1 ด้านโครงสร้าง	
1. ถนน	1
2. น้ำดื่ม	2
3. น้ำใช้	3
4. น้ำเพื่อการเกษตร	3
5. การไฟฟ้า	3
6. การมีที่ดินทำกิน	3
7. การตัดต่อสิ่งสาร	
ด้านที่ 2 ด้านสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	
8. การมีงานทำ	2
9. การทำงานในสถานประกอบการ	
10. ผลผลิตจากการทำนา	2
11. ผลผลิตจากการทำไร่	2
12. ผลผลิตจากการทำการเกษตรอื่นๆ	3
13. การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน	
14. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว	

๒.๑.๑ ผังเรดาร์ห้าเหลี่ยม หมายถึงหัวข้อการพัฒนาทั้ง ๕ ด้านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อแสดงถึงผลการวิเคราะห์ปัญหาแต่ละด้าน ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๒.๑.๒ ค่าคะแนนในสเกล มีตั้งแต่ ๐, ๑, ๒, และ ๓ หมายถึงระดับปัญหาในแต่ละด้านของชุมชน

๒.๑.๓ กราฟเส้น แสดงข้อมูลแต่ละกลุ่มที่นำมาวิเคราะห์ให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น และมีค่า อธิบายกำกับตามสีของกราฟเส้นนั้น ๆ เช่น สีน้ำเงิน = ข้อมูล จปฐ. เส้นสีแดง = ข้อมูล กขช. ๒๓ และเส้นสีเขียว = ข้อมูลอื่น ๆ

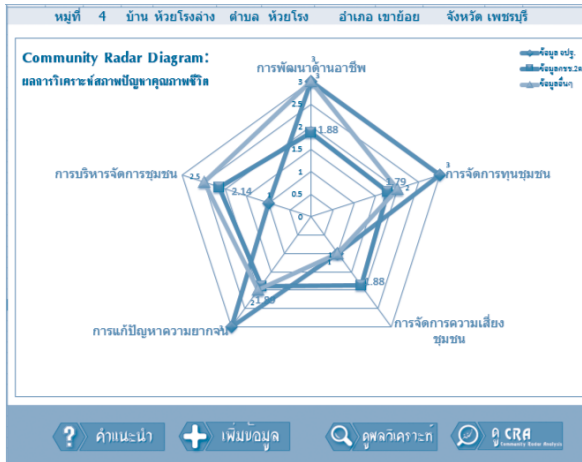
๒.๑.๔ การแปลค่า เพื่อง่ายในการวิเคราะห์ สามารถจัดกลุ่มค่าคะแนนในสเกล ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ๐ – ๑ แสดงถึงสถานะปัญหาว่ามีปัญหามาก

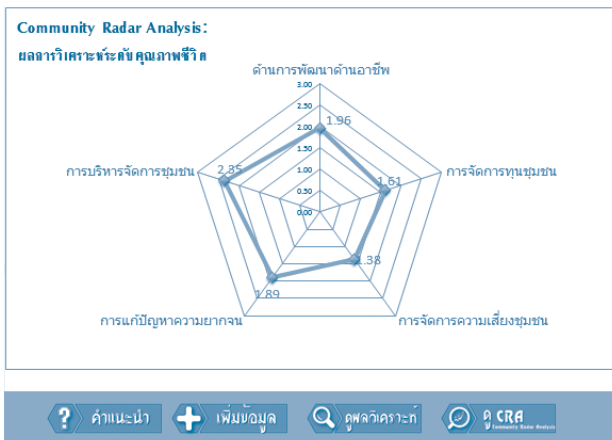
กลุ่มที่ ๒ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ๑ – ๒ แสดงถึงสถานะปัญหาว่ามีปัญหาปานกลาง

กลุ่มที่ ๓ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ๒ – ๓ แสดงถึงสถานะปัญหาว่ามีปัญหาน้อย หรือไม่มีปัญหา

๒.๑.๕ ผลการวิเคราะห์ การเลือกประเด็นในการพัฒนาทั้ง ๕ ด้าน นั้น ชุมชนควรเลือกด้านที่มีระดับ ปัญหามากที่สุด หรือค่าคะแนนในสเกลอยู่ใกล้ ๐-๑ เป็นอันดับแรก หรือประเด็นที่มีค่าคะแนนช่วงที่ ๑-๒ เป็นอันดับสอง และ ค่าคะแนนช่วงที่ ๒-๓ เป็นอันดับสาม ตามลำดับจากปัญหามากไปจนถึงปัญหาน้อย นอกจากนั้นชุมชนยังสามารถเลือกประเด็นในพัฒนาตามความสำคัญของข้อมูล ที่มีผลกระทบโดยตรงกับชุมชนได้อีกรูปแบบหนึ่ง

๓. คลินิกแถบที่ ๓. Radar Analysis เพื่อดูภาพรวมของผลการวิเคราะห์ของชุมชน

๓.๑ แปลความ Radar Analysis

๓.๑.๑ **ผังเรดาร์ห้าเหลี่ยม** หมายถึงหัวข้อการพัฒนาทั้ง ๕ ด้าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อแสดง ถึงผลการวิเคราะห์ปัญหาแต่ละด้าน ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๓.๑.๒ **ค่าคะแนนในสเกล** มีตั้งแต่ ๐, ๑, ๒, และ ๓ หมายถึงระดับปัญหาในแต่ละด้านของชุมชน

๓.๑.๓ **กราฟเส้น** แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมทั้งหมดของชุมชน โดยการนำค่าคะแนนจากกลุ่มข้อมูล จปฐ, กชช.๒ค และข้อมูลอื่น (ตามข้อ ๒.๑.๓) มารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย ผลที่ได้จึงแสดงเป็นเส้นกราฟ สีฟ้า เพียงสีเดียว

๓.๑.๔ **การแปลค่า** เพื่อ่ายในการวิเคราะห์ สามารถจัดกลุ่มค่าคะแนนในสเกล ดังนี้

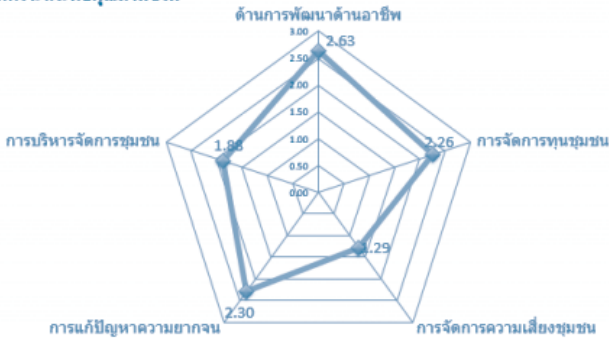
กลุ่มที่ ๑ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ๐ – ๑ แสดงถึงสถานะปัญหาว่ามีปัญหาหนัก

กลุ่มที่ ๒ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ๑ – ๒ แสดงถึงสถานะปัญหาว่ามีปัญหาปานกลาง

กลุ่มที่ ๓ ค่าคะแนนอยู่ในช่วง ๒ – ๓ แสดงถึงสถานะปัญหาว่ามีปัญหาน้อย หรือไม่มีปัญหา

๓.๑.๕ **ผลการวิเคราะห์** จากภาพรวมของชุมชนที่วิเคราะห์จากข้อมูลจำนวนหลายข้อมูล แล้วสามารถแสดงผลเป็นหนึ่งเส้นในแผนผัง Radar Diagram ในการเลือกประเด็นในการพัฒนา ทั้ง ๕ ด้านนั้น ชุมชนควรเลือกด้านที่มีระดับปัญหาหนักที่สุด หรือค่าคะแนนในสเกลอยู่ใกล้ ๐ – ๑ เป็นอันดับแรก หรือประเด็นที่มีค่าคะแนนช่วงที่ ๑ – ๒ เป็นอันดับสอง และค่าคะแนนช่วงที่ ๒ – ๓ เป็นอันดับสามตามลำดับจากปัญหาหนักไปน้อย

Community Radar Analysis:
ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิต

๔. คลินิกแถบที่ ๔. Logic Model แผนบูรณาการการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนา ๕ ด้าน ประกอบด้วย

๔.๑ ด้านการพัฒนาด้านอาชีพ

ตัวชี้วัดจากข้อมูล จปฐ.	ตัวชี้วัดจากข้อมูล กชช ๒ ค
๑๙. คนอายุ ๑๕ – ๕๙ ปี อ่าน เขียน ภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	๕. น้ำเพื่อการเกษตร
๒๐. คนอายุ ๑๕ – ๕๙ ปี มีอาชีพและรายได้	๖. การมีที่ดินทำกิน
๒๑. คนอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีอาชีพและมีรายได้	๘. การมีงานทำ
๒๓. ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	๙. การทำงานในสถานประกอบการ
	๑๔. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว
	๒๖. คุณภาพดิน
	๒๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน
	๒๘. คุณภาพน้ำ

๔.๒ สารสนเทศเพื่อการจัดการทุนของชุมชน

ตัวชี้วัดจากข้อมูล จปฐ.	ตัวชี้วัดจากข้อมูล กชช ๒ ค
๒๓. คริวเรือมีการเก็บออมเงิน	๑. ถนน
๒๖. คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อย สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	๒. น้ำดื่ม
๒๗. ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐหรือเอกชน	๓. น้ำใช้
๒๘. ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือเอกชน	๔. น้ำเพื่อการเกษตร
	๕. การไฟฟ้า
	๖. การมีที่ดินทำกิน
	๗. การติดต่อสื่อสาร
	๑๐. ผลผลิตจากการทำนา
	๑๑. ผลผลิตจากการทำไร่
	๑๒. ผลผลิตจากการทำการเกษตรอื่น ๆ
	๑๓. การประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือน
	๑๔. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ท่องเที่ยว
	๑๘. ระดับการศึกษาของประชาชน
	๒๓. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

๔.๓ สารสนเทศเพื่อจัดการความเสี่ยงของชุมชน (ภูมิคุ้มกัน)

ตัวชี้วัดจากข้อมูล จปฐ.	ตัวชี้วัดจากข้อมูล กชช ๒ ค
๑. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก ๒,๕๐๐ กรัม ขึ้นไป	๑๕. ความปลอดภัยในการทำงาน
๒. เด็กแรกเกิด ได้กินนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย ๖ เดือนแรกติดต่อกัน	๑๖. การป้องกันโรคติดต่อ
๓. เด็กแรกเกิดถึง ๑๒ ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	๑๗. การกีฬา
๔. คริวเรือกินอาหารถูกสุขลักษณะปลอดภัย และได้มาตรฐาน	๒๙. การปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น
	๓๐. การจัดการสภาพสิ่งแวดล้อม
	๓๑. ความปลอดภัยจากยาเสพติด
	๓๒. ความปลอดภัยจากภัยพิบัติ
	๓๓. ความปลอดภัยจากความเสี่ยงในชุมชน

ตัวชี้วัดจากข้อมูล จปฐ.	ตัวชี้วัดจากข้อมูล กชช ๒ ค
<p>๕. ครั้วเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัดบรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม</p> <p>๖. คนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี</p> <p>๗. คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วัน ๆ ละ ๓๐ นาที</p> <p>๘. ครั้วเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร</p> <p>๑๑. ครั้วเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ</p> <p>๑๒. ครั้วเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ</p> <p>๑๓. ครั้วเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี</p> <p>๑๔. ครั้วเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</p> <p>๑๕. เด็กอายุ ๓ - ๕ ปีได้รับบริการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน</p> <p>๑๖. เด็กอายุ ๖ - ๑๔ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี</p> <p>๑๗. เด็กจบชั้น ม.๓ ได้เรียนต่อชั้น ม.๔ หรือเทียบเท่า</p> <p>๑๘. คนในครั้วเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ</p>	

ตัวชี้วัดจากข้อมูล จปฐ.	ตัวชี้วัดจากข้อมูล กชช ๒ ค
๑๙. คนอายุ ๑๕ – ๕๙ ปี อ่าน เขียน ภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่าย	
๒๔. คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา	
๒๕. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	
๓๓. ครอบครัวมีความอบอุ่น	

๔.๔ สารสนเทศเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจน

ตัวชี้วัดจากข้อมูล จปฐ.	ตัวชี้วัดจากข้อมูล กชช ๒ ค
๑๙. คนอายุ ๑๕ – ๕๙ ปี อ่าน เขียน ภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	๑. ถนน
๒๐. คนอายุ ๑๕ – ๕๙ ปี มีอาชีพและ รายได้	๗. การติดต่อสื่อสาร
๒๑. คนอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีอาชีพและ มีรายได้	๑๐. ผลผลิตจากการทำนา
๒๒. รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	๑๑. ผลผลิตจากการทำไร่
	๑๒. ผลผลิตจากการทำการเกษตรอื่น ๆ
	๑๘. ระดับการศึกษาของประชาชน
	๑๙. อัตราการเรียนต่อของประชาชน
	๒๐. การได้รับการศึกษา
	๒๓. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

๔.๕ สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการชุมชน

ตัวชี้วัดจากข้อมูล จปฐ.	ตัวชี้วัดจากข้อมูล กชช ๒ ค
๙. ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและ บริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อย คนละ ๕ ลิตรต่อวัน	๑๔. การได้รับประโยชน์จากการมีสถานที่ ท้องเที่ยว
๑๐. ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ ๔๕ ลิตรต่อวัน	๒๑. การมีส่วนร่วมของชุมชน
๑๑. ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็น ระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูก สุขลักษณะ	๒๒. การรวมกลุ่มของชุมชน
	๒๔. การเรียนรู้โดยชุมชน
	๒๕. การได้รับความคุ้มครองทางสังคม
	๒๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน
	๒๙. การปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น

ตัวชี้วัดจากข้อมูล จปฐ.	ตัวชี้วัดจากข้อมูล กชช ๒ ค
๑๒. คริวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	
๑๔. คริวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	
๒๖. คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	
๒๗. ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	
๒๘. ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	
๒๙. ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	
๓๐. คริวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น	

● การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนาดคนแบบชี้เป้า (Thai People Map and Analytics Platform: TPMAP)

TPMAP หรือ Thai People Map and Analytics Platform คือระบบ Big Data ของภาครัฐที่สามารถระบุได้ว่าคนจนนั้นอยู่ที่ไหน มีปัญหาในมิติอะไรบ้าง เช่น การศึกษา สุขภาพ ความเป็นอยู่ การเข้าถึงบริการรัฐ การเงิน ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์กับผู้กำหนดนโยบายและหน่วยงานแก้ไขปัญหในพื้นที่ให้สามารถออกนโยบายแก้ปัญหได้ตรงจุด

รายละเอียดดัชนี ๕ มิติ TPMAP

๑๗ ตัวชี้วัด

“ดัชนี ๕ มิติ TPMAP”

ด้านสุขภาพ มี ๔ ตัวชี้วัด

๑. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก ๒,๕๐๐ กรัมขึ้นไป
๔. ครว้เรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน
๕. ครว้เรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม
๗. คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วัน วันละ ๓๐ นาที

ด้านความเป็นอยู่ มี ๔ ตัวชี้วัด

๘. ครว้เรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพทนถาวร
๙. ครว้เรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปีอย่างน้อยคนละ ๕ ลิตรต่อวัน
๑๐. ครว้เรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ ๔๕ ลิตรต่อวัน
๑๑. ครว้เรือนมีการจัดการบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ

ด้านการศึกษา มี ๔ ตัวชี้วัด

๑๕. เด็กอายุ ๓-๕ ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน
๑๖. เด็กอายุ ๖-๑๔ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี
๑๗. เด็กจบชั้น ม.๓ ได้เรียนต่อชั้น ม.๔ หรือเทียบเท่า
๑๙. คนอายุ ๑๕-๕๙ ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้

ด้านรายได้ มี ๓ ตัวชี้วัด

๒๐. คนอายุ ๑๕-๕๙ ปี มีอาชีพและรายได้
๒๑. คนอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้
๒๒. รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี

ด้านการเข้าถึงบริการรัฐ มี ๒ ตัวชี้วัด

๒๗. ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน
๒๘. ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน

การวิเคราะห์พื้นที่ โดยใช้ TPMAP

TPMAP WORKSHOP : วิเคราะห์จุดอ่อนในพื้นที่

Sakonkakhon
2nd July 2019
วิเคราะห์จุดอ่อนในพื้นที่
TPMAP
714 ไร่การัง

วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ (ข้อ 1-3)
วิเคราะห์จุดอ่อนในพื้นที่ : 1. ระบุจุดอ่อนในพื้นที่ : 2. ระบุสาเหตุของจุดอ่อน : 3. ระบุมาตรการแก้ไข

TPMAP

TPMAP WORKSHOP : วิเคราะห์จุดอ่อนในพื้นที่

TPMAP

TPMAP WORKSHOP : วิเคราะห์จุดอ่อนในพื้นที่ (ผลการวิเคราะห์)

จุดอ่อน	สาเหตุ	มาตรการ	การแก้ไข
<p>1. จุดอ่อนในพื้นที่</p> <p>2. ปัญหาการเข้าถึงและความสะดวกในการเดินทาง</p> <p>3. ความปลอดภัยของพื้นที่</p>	<p>1. ปัญหาการเข้าถึงและความสะดวกในการเดินทาง</p> <p>2. ปัญหาการเข้าถึงและความสะดวกในการเดินทาง</p> <p>3. ปัญหาการเข้าถึงและความสะดวกในการเดินทาง</p>	<p>1. มาตรการแก้ไข</p> <p>2. มาตรการแก้ไข</p> <p>3. มาตรการแก้ไข</p>	<p>1. มาตรการแก้ไข</p> <p>2. มาตรการแก้ไข</p> <p>3. มาตรการแก้ไข</p>

TPMAP

Key Messages

ความสามารถหลัก:

- อาศัยข้อมูลมากกว่าหนึ่งฐาน...
อื่นอันซึ่งกันและกัน
- คาดคะเนข้อมูลมากกว่าหนึ่งฐานเพื่อ
วิเคราะห์มิติต่างๆทั้งทางเศรษฐกิจ
และสังคม
- สามารถลงลึกตั้งแต่ประเทศ
จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน

TPMAP

ระบบบริหารจัดการข้อมูล

การพัฒนาคนแบบชี้เป้า

- เริ่มจากคนยากจนก่อน คนจน
อยู่ทีไหน มีปัญหาอะไร จะฟัน
ความยากจนได้อย่างไร
- เป้าหมาย: เป็นฐานข้อมูลรองรับ
ประมวลผลสำหรับเรื่องการวิจัยนคร
ทุกช่วงวัย (สสจ.)

ประโยชน์: evidence-based policy

- ช่วยให้มีใช้ของ...
ฯซึ่งเชื่อมโยงการออก
นโยบาย โครงการ
- ทราบว่าจะประเมินที่มอง แลเห็นใน
เชิงจริงได้บ้าง เป็นต้น.

สามารถศึกษาการใช้ระบบ
TPMAP Logbook เพิ่มเติม
ฉบับเต็มได้ทาง

หรือคลิก <https://drive.google.com/drive/folders/17az18lyNICyqLkVXNZ+tpZ6Fuv-X4h1v?usp=sharing>

ขั้นที่ ๓ การจัดทำแผนพัฒนาตำบล

นำข้อมูลทั่วไปและข้อมูลที่เจาะลึกแต่ละด้าน เช่น ชุมชน ทั้งที่เป็นเงินและไม่เงิน ธุรกิจชุมชนวัฒนธรรมชุมชน สุขภาพคน ฯลฯ ของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนมารวบรวมเป็นข้อมูลระดับตำบล เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และข้อจำกัดของชุมชนให้มีความแม่นยำ ชัดเจน สามารถนำมากำหนดทิศทาง/เป้าหมายการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของตำบล สำหรับการวางแผนแก้ไขปัญหาเพื่อจัดทำแผนพัฒนาตำบล มีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

๑. วิเคราะห์หมู่บ้าน/ชุมชน โดยนำข้อมูลพื้นฐานหมู่บ้าน/ชุมชนและข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน มาวิเคราะห์ เพื่อให้รู้ว่าในตำบลมีทรัพยากรอะไรบ้าง ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ต้องการแก้ไข

ตัวอย่างการวิเคราะห์ปัญหาที่มักเกิดขึ้น

ปัญหา	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
เกษตรกรขายผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ราคา	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้คุณภาพ ● ขาดช่องทางการตลาด 	<ul style="list-style-type: none"> ● ศึกษาดูงานจากแหล่งผลิตผลผลิตทางการเกษตรในที่อื่น ๆ ● พัฒนา/แปรรูปผลิตภัณฑ์ ● ส่งเสริมการขายผลผลิตผ่านช่องทางออนไลน์

๒. การค้นหา โอกาส และแนวทางแก้ไขปัญหา สามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน วิเคราะห์คุณภาพชีวิตในมิติด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ด้านการเรียนรู้ด้านสุขภาพ ฯลฯ มาเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในตำบล โดยนำมาบูรณาการและจัดทำเป็นโครงการต่าง ๆ ตามประเด็นที่เป็นปัญหาร่วมของตำบล ไม่ใช่รายหมู่บ้าน

๓. การกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายการพัฒนา เป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาตำบล ซึ่งมีทิศทางระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว โดยใช้ข้อมูลในการค้นหาปัญหา สาเหตุ ความจำเป็น ความต้องการ จัดลำดับและประเมินตนเอง และนำมากำหนดเป้าหมายหรือทิศทางของตำบล

เทคนิคการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ให้นำปัญหาแต่ละประเด็นมาพิจารณาตามลำดับความสำคัญ โดยพิจารณาว่าปัญหาใดบ้างที่มีความเป็นไปได้ในการนำมาแก้ไข ก่อน – หลัง จัดเรียงลำดับความสำคัญตามเกณฑ์เบื้องต้น (Rating Scales) จำนวน ๕ เกณฑ์ ประกอบด้วย

☑ **ขนาดของกลุ่มคนและพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ** หมายถึง จำนวนคนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหานั้น ๆ รวมไปถึงมีตำบลหรือหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบจากปัญหานั้น ๆ ในจำนวนที่มากขึ้น ปัญหานั้น ๆ ย่อมที่จะได้รับการพิจารณาจัดลำดับให้มีความสำคัญสูงยิ่งขึ้น

☑ **ความร้ายแรงและความเร่งด่วนของปัญหา** หมายถึง ปัญหาที่มีความร้ายแรง มีความเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไข ถ้าปล่อยทิ้งไว้จะเกิดผลเสียหายมากยิ่งขึ้น

☑ **ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต** หมายถึง การขยายตัวของปัญหาที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายในอนาคต โดยเฉพาะปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

☑ **การยอมรับปัญหาร่วมกันของชุมชน** หมายถึง ปัญหาที่ชุมชนส่วนใหญ่มีความเห็นพ้องต้องกันและตระหนักถึงปัญหานั้น ๆ เป็นอย่างดี ในทางกลับกันถ้าหากประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่ ไม่ยอมรับปัญหานั้นเป็นปัญหา การจะแก้ไขปัญหา ก็คงทำได้ไม่ถนัดนัก

☑ **ความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหา** หมายถึง การแก้ไขปัญหา นั้น ๆ จะต้องใช้ทรัพยากร/งบประมาณอย่างน้อยแค่ไหนในการแก้ไขปัญหา หน่วยงานใดสามารถเข้ามาช่วยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาของคนในตำบลได้

เกณฑ์เบื้องต้นเหล่านี้ สามารถเลือกใช้ในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาได้ โดยพิจารณาตามความเหมาะสม หรือตามข้อตกลงของเวทีประชาคม นอกจากนั้นสามารถเพิ่มหรือลดเกณฑ์บางตัวได้ โดยขึ้นอยู่กับข้อตกลงกันในเวที บริบทของสังคม บริบทของพื้นที่ตำบล สภาพปัญหาที่กลุ่มเป้าหมายเผชิญอยู่ เหตุการณ์ เวลา และตัวแปรอื่น ๆ ซึ่งแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่ แต่สิ่งที่สำคัญ คือ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาจะต้องมีหลักเกณฑ์เบื้องต้นประกอบการพิจารณา เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ความเคยชิน ความรู้สึก หรือสามัญสำนึกในการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

๔. **การกำหนดรายละเอียดการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหา** ประกอบด้วย การนำปัญหาที่ชุมชนส่วนใหญ่ได้รับความเดือดร้อนหรือผลกระทบในวงกว้างมาเป็นประเด็นในจัดทำแผนพัฒนาตำบล ฉะนั้นจะเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาตำบล มิใช่การนำเอาแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน มารวมหรือมาเรียงต่อกันเท่านั้น

๕. จัดกลุ่มแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อแสวงหาแหล่งงบประมาณ ให้เหมาะสมกับแผนงาน/โครงการ ดังนั้น โดยคณะกรรมการบริหารงานตำบล แบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ร่วมกับคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) และผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงต้องรู้ว่าแต่ละแผนงาน/โครงการจะขอรับการสนับสนุน งบประมาณจากหน่วยงานใด เพื่อจะได้ประสานเชื่อมโยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยจัดกลุ่มแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

- **แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ทำเองได้** เช่น การลดรายจ่าย ในครัวเรือน ด้วยการปลูกผักสวนครัว ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น หรือลดต้นทุนการผลิต ด้วยการทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น

- **แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ต้องทำร่วม** เป็นแผนที่ต้องประสาน ขอรับความร่วมมือกับหลายภาคส่วน โดยมีการร่วมกันในด้านทรัพยากรคนหรือเงิน เช่น โครงการดูแลสุขภาพชุมชน ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โครงการ ปลูกข้าวพันธุ์ดีร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ เป็นต้น

- **แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุน** เป็นแผน ที่ต้องมีการประสานเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ ไนวงกว้างและเป็นปัญหาร่วมกันหลายพื้นที่ หากสามารถจัดทำรายละเอียดต่าง ๆ ได้ ครบถ้วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องได้ชัดเจน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมดังกล่าว ย่อมมีโอกาสได้รับการสนับสนุนสูงกว่า แผนงาน/โครงการที่ไม่ชัดเจน

- **การจัดลำดับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม** จัดโดยยึดหลักความสำคัญ ความจำเป็น หรือความสามารถในการแก้ไขปัญหาความต้องการของชุมชน ผ่านเวที ประชาคม โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การอภิปรายถึงความสำคัญของโครงการ การใช้เสียงส่วนใหญ่จากการโหวตออกเสียงสนับสนุนในเวทีประชาคม หรือ การประเมินข้อมูลด้วยตารางวิเคราะห์คะแนนความสำคัญของแผนงาน/โครงการ การบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบลจำเป็นต้องวิเคราะห์ทั้งปัญหา/อุปสรรค และ โอกาสที่จะเกิดขึ้นรอบด้าน ทั้งนี้ เพื่อให้ชุมชนสามารถแสวงหาความร่วมมือและ โอกาสในการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นทางการและ สอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงานที่ขอรับการสนับสนุน ในทุกระดับ ฉะนั้น

รูปแบบการนำเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมก็ควรจะทำให้สอดคล้องกับแหล่งงบประมาณ เช่น แยกตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดนั้น ๆ เป็นต้น

ขั้นที่ ๔ การเชื่อมโยงและประสานแผน

คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ร่วมกับคณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) และผู้เกี่ยวข้อง จัดทำบัญชีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามลำดับความสำคัญ จัดส่งให้คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) ตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด หรืออาจจัดส่งให้หน่วยงานที่มีงบประมาณสนับสนุนได้

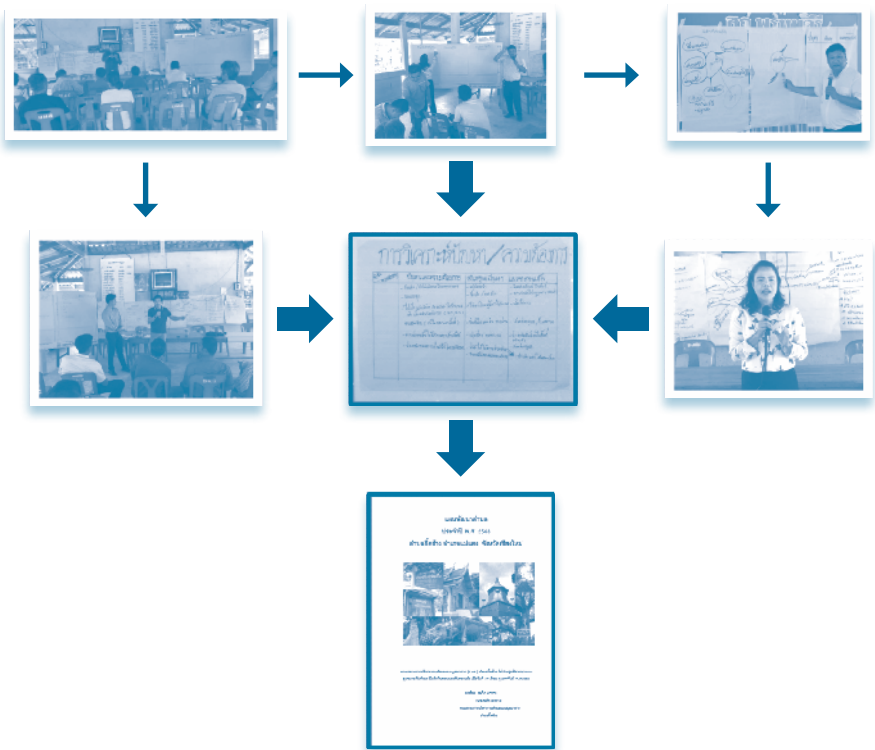

ขั้นที่ ๕ ประเมินผล

การประเมินผลแผนพัฒนาตำบล เพื่อให้แผนพัฒนาตำบลมีประสิทธิภาพ โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการดำเนินการ ทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาตำบล รวมทั้งความครบถ้วนขององค์ประกอบของแผนพัฒนาตำบลตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาตำบลที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดแล้วรายงานให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทราบ

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

รูปแบบการจัดเวทีเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ

เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาตำบล

๑. การจัดทำแผนพัฒนาตำบล มีความสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการจัดการตนเองของคนในตำบล

๒. ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทุกหมู่บ้านในตำบล โดยมีการค้นหารวบรวมข้อมูลความรู้ และสร้างกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาหมู่บ้านเชื่อมโยงสู่ระดับตำบลที่สอดคล้องปัญหาและความต้องการที่แท้จริง สามารถแก้ไขปัญหาที่หมู่บ้านและตำบลเผชิญร่วมกันอยู่ได้

๓. ร่วมกันค้นหาศักยภาพจากทรัพยากรธรรมชาติ ฝีมือ ทักษะของคนในตำบลเพื่อแก้ไขปัญหของตำบล ลดการพึ่งพาจากภายนอก เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้

๔. สำหรับกระบวนการทบทวนและปรับปรุงแผนพัฒนาตำบลของตำบล ก่อเกิดจากกลไกของคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.)

๕. แผนพัฒนาตำบลเป็นการมีส่วนร่วมของผู้นำกลุ่ม/องค์กร ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจากทุกหมู่บ้าน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากส่วนราชการ/ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันบูรณาการปัญหาและความต้องการจากทุกหมู่บ้านเชื่อมโยงสู่ตำบล

๖. แผนพัฒนาตำบล ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันจากข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บ จากแผนชุมชน/หมู่บ้าน และข้อมูลจากงานพัฒนาชุมชน และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์ข้อมูลจนไปสู่การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของหมู่บ้านเชื่อมโยงสู่ตำบล

๗. แผนพัฒนาตำบลกำหนดออกมา ๓ กลุ่มโครงการ/กิจกรรม คือ โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการได้เอง โครงการ/กิจกรรมที่ต้องการร่วมกันกับหน่วยงานภายนอก และโครงการ/กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก

๘. คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) และศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาตำบลจะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้นำไปใช้ในการประสานเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาทุกระดับ เพื่อการแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของหมู่บ้านและตำบลได้อย่างทั่วถึง และอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพึ่งพาตนเองได้ของหมู่บ้านและตำบลต่อไป

การจัดทำและประสานแผนพัฒนาตำบล (One Plan)

ผลการดำเนินงาน ปี 2563

ผลิตภัณฑ์ของงาน
 - เจริญปริมาณ จำนวนตำบลที่มีการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล ๖๗๖ ตำบล
 -เชิงคุณภาพ ร้อยละ ๘๕ ของตำบลที่มีการบูรณาการแผนชุมชน สร้างสัมมาชีพและนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการชุมชน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอ

และตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒

เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ผู้นำ กลุ่มองค์กร และเครือข่ายต่าง ๆ ในระดับตำบล ในการคิดวิเคราะห์ วางแผน พร้อมทั้งจัดทำแผนงาน/โครงการในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ทำให้เกิดการบูรณาการแผนชุมชนสู่แผนระดับตำบลที่สะท้อน ปัญหาประชาชนในพื้นที่ และเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัด

แผนพัฒนาตำบลคือเครื่องมือในการพัฒนาหมู่บ้าน/ตำบล กิจกรรมหรือผลผลิตที่เกิดจากงานพัฒนาชุมชนบรรจุใน แผนพัฒนาตำบลเพื่อรองรับงบประมาณในการพัฒนาต่อไป

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สนับสนุนข้อมูล ข้อมูล จปฐ. กชช.๒ค ข้อมูลกลุ่มอาชีพ ข้อมูลกองทุนชุมชน นำประกอบการจัดทำแผน กิจกรรมหรือผลผลิตที่เกิดจากงานพัฒนาชุมชน

ข้อดีของ การมี แผนพัฒนา ตำบล

แนวทางการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๔

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวนตำบล มีแผนพัฒนาตำบลที่สอดคล้องกับความต้องการ และปัญหาของประชาชนในพื้นที่ จำนวน ๗,๐๓๖ ตำบล ในพื้นที่ที่มีกัมมันต์ใหญ่บ้าน

แนวทางการดำเนินงาน การขับเคลื่อน แผนพัฒนาตำบล ให้เกิดประสิทธิภาพ

๑. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้สึกความเข้าใจ คณะกรรมการกลางศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน (คอชช.กลาง)

๒. ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้สึกเข้าใจ คณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับจังหวัด (คอชช.จ)

๓. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

๔. สนับสนุนการขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

ใช้กลไก ก.ป.ต คอชช.ต

ภาคผนวก

- ก. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒
- ข. ตัวอย่างร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ
- ค. ตัวอย่างร่างแผนพัฒนาตำบล
- ง. แบบประเมินแผนพัฒนาตำบล

ภาคผนวก ก: ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๔๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่มาตรา ๘๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัด ประกอบกับตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๘๐ เรขะต้นยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ ข้อ ๔.๒ กำหนดให้ภาครัฐบูรณาการแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมาย และเชื่อมโยงการพัฒนาด้านทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ ทุกพื้นที่ จึงสมควรกำหนดแนวทางเพื่อบูรณาการในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน ตำบล และอำเภอ ให้เกิดความเชื่อมโยงสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาค และประเทศ ในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๙ และในพระราชบัญญัติการกระทรวงมหาดไทยรักษาความมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๓๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“แผนพัฒนาในระดับพื้นที่” หมายความว่า แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ

“การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่” หมายความว่า การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น รวมทั้งองค์การเอกชนและประชาชน

ที่ดำเนินการในพื้นที่ให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน เพื่อให้สะท้อนปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสอดคล้องกับแนวทางตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภาค กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค ที่เป็นการบูรณาการการทำงานของทุกหน่วยงานในพื้นที่

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชน” หมายความว่า ชุมชนที่ไม่มีตำแหน่งกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน และอยู่ในพื้นที่ที่มารับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มิถูกกฎหมายกำหนดแต่รวมถึงกรุงเทพมหานคร

“คณะกรรมการชุมชน” หมายความว่า คณะกรรมการของชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลและเมืองพัทยา

“คณะกรรมการหมู่บ้าน” หมายความว่า คณะกรรมการหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองตามกฎหมายว่าด้วยจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

“แผนพัฒนาอำเภอ” หมายความว่า แผนพัฒนาที่รวบรวมรายการโครงการและแผนงานต่าง ๆ ของอำเภอที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน ตลอดจนความต้องการของทุกภาคส่วนในพื้นที่อำเภอโดยแผนพัฒนาอำเภอจำเป็นต้องจัดทำเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และทิศทางการพัฒนาของอำเภอในอนาคต

“แผนความต้องการระดับอำเภอ” หมายความว่า รายการเกี่ยวกับโครงการและแผนงานต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องดำเนินการในพื้นที่อำเภอในแต่ละปีงบประมาณที่ระบุถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่อำเภอและเก็บไปตามลำดับความสำคัญ ที่มาจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ที่ดำเนินการในพื้นที่ โดยจัดกลุ่มของปัญหาและความต้องการออกเป็นหมวดหมู่และส่งไปยังจังหวัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดหรือแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการ

“แผนปฏิบัติการระดับอำเภอ” หมายความว่า แผนพัฒนาที่รวบรวมโครงการหรือกิจกรรมของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ต้องดำเนินการในพื้นที่อำเภอ และรายงานให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการทราบ

“แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“แผนพัฒนาตำบล” หมายความว่า แผนพัฒนาที่รวบรวมรายการแผนงานหรือโครงการ หรือกิจกรรม ที่จำเป็นต้องทำเพื่อการพัฒนาแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ระดับตำบล ที่มาจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ที่ดำเนินการในพื้นที่

“แผนพัฒนาหมู่บ้าน” หมายความว่า แผนพัฒนาที่กำหนดแผนงานหรือโครงการ หรือกิจกรรม ที่มาจากกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดการตนเองที่คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนในหมู่บ้านร่วมคิด วิเคราะห์ปัญหา สักยภาพความพร้อมของหมู่บ้าน ภายใต้เวทีประชาคมหมู่บ้าน และข้อมูลที่คนในหมู่บ้านจัดเก็บ รวมถึงข้อมูลจากแผนชนิดต่าง ๆ ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเน้นแผนที่ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ให้การสนับสนุน หรือจัดทำขึ้น เพื่อรวบรวมให้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน แก้ไขปัญหา และพัฒนาหมู่บ้านให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของหมู่บ้าน

“แผนชุมชน” หมายความว่า แผนชุมชนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยด้วยการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“การจัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านและชุมชน” หมายความว่า การจัดทำเวทีประชาคมรวมกัน ระหว่างประชาชน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน และส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ที่ดำเนินการในพื้นที่ เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น ที่ดำเนินการในพื้นที่

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจจัดความ วินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

ข้อ ๖ ในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้เป็นไปตามแนวทาง ดังนี้

(๑) จัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้านและชุมชน เพื่อรวบรวมข้อมูลปัญหาความต้องการต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและคุณภาพชีวิต ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย และการบริหารจัดการ หรืออื่น ๆ

(๒) บุคลากรจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้นำข้อมูลจากเวทีประชาคมหมู่บ้าน และชุมชน ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) และข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.๒ค) มาใช้เป็น ข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญ เพื่อรองรับ การพัฒนาและแก้ไขปัญหในพื้นที่ รวมทั้งตอบสนองนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่จะแก้ไขปัญหา และ พัฒนาระดับหมู่บ้านและชุมชนของรัฐา

(๓) ส่งแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนตาม (๒) ให้ ก.บ.ต. และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๔) ประสานจัดทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ

(๕) ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนให้เป็นปัจจุบัน

(๖) ทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชน เป็นปัจจุบัน และมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน

ในการจัดทำแผนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการหมู่บ้าน เป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบ ในการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน หรือให้คณะกรรมการชุมชน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ช่วยดำเนินการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชนก็ได้

ข้อ ๗ ให้นายอำเภอและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการพัฒนาศักยภาพ คณะกรรมการหมู่บ้าน และคณะกรรมการชุมชน หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการ และประสานงานในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

ข้อ ๘ เพื่อให้เกิดกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหลักร่วมกันในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน

ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เป็นหน่วยงานสนับสนุนในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และแผนชุมชน

ทั้งนี้ แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและแผนชุมชน ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทย กำหนด

หมวด ๒

การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตำบล

ข้อ ๙ ในตำบลหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ ขึ้นคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ก.บ.ต. โดยประกอบด้วย

(๑) ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบบริหารจัดการที่นายอำเภอมอบหมาย	ประธานกรรมการ
(๒) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในตำบล	กรรมการ
(๓) ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำบลที่นายอำเภอแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสามคน	กรรมการ
(๔) กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบล	กรรมการ
(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายอำเภอแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน	กรรมการ
(๖) หัวหน้าผู้รับผิดชอบตำบล	กรรมการและเลขานุการ

ในการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) ให้คำนึงถึงผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนในระดับตำบล หรือมีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับตำบล

องค์ประชุมและการประชุมของ ก.บ.ต. ให้มีจำนวน ๕ คนคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ ให้ ก.บ.ต. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรมการพัฒนาชุมชน ได้แก่ ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กขช.๒๓) และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

(๒) รวบรวมแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน และแผนพัฒนาท้องถิ่นในตำบล เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

(๓) จัดทำแผนพัฒนาตำบล ให้นำข้อมูลจาก (๑) และ (๒) มาวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ กลั่นกรอง ประมวลผล เพื่อกำหนดทิศทางทางการพัฒนาตำบล และจัดลำดับความสำคัญของแผนงานหรือโครงการระดับตำบล รวมทั้งจัดทำแผนงานหรือโครงการในการแก้ไขปัญหาลocal ในพื้นที่ ที่มีความคาบเกี่ยวตั้งแต่สองหมู่บ้านหรือสองชุมชนขึ้นไป เพื่อรองรับการพัฒนาและตอบสนองนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในตำบล

(๔) จัดทำแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ระดับตำบล และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๕) จัดส่งแผนพัฒนาตำบล ให้ ก.บ.อ. ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอ

(๖) ทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับตำบลเป็นปัจจุบัน

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเห็นหน่วยงานหลักในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และดำเนินการพัฒนาศักยภาพ ก.บ.ต. ในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตำบล

ทั้งนี้ แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

หมวด ๓

การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาอำเภอ

ข้อ ๑๒ ในอำเภอหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ ขึ้นคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า ก.บ.อ. โดยประกอบด้วย

(๑) นายอำเภอ	ประธานกรรมการ
(๒) ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานหรือปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายบริหารงานปกครอง	รองประธานกรรมการ
(๓) หัวหน้าการอำเภอ	กรรมการ

- (๔) ห้องถิ่นอำเภอ กรมการ
- (๕) หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในระดับอำเภอ กรมการ
ที่นายอำเภอแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสิบสองคน
- (๖) ผู้แทนผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอซึ่งคัดเลือกตนเอง กรมการ
ประเภทละหนึ่งคน ยกเว้นองค์การบริหารส่วนจังหวัด และเมืองพัทยา
- (๗) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่นายอำเภอแต่งตั้งจำนวนไม่เกินห้าคน กรมการ
- (๘) ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบสำนักงานอำเภอ กรมการและเลขานุการ
- (๙) ข้าราชการสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด กรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ที่ท้องถิ่นจังหวัดมอบหมายจำนวนหนึ่งคน
- (๑๐) ข้าราชการในสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ กรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ที่นายอำเภอแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคน

กรมการตาม (๕) (๖) และ (๗) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละห้าปี

ในการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๗) ให้นายอำเภอแต่งตั้งโดยคำนึงถึงผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
เกี่ยวกับการพัฒนาระดับอำเภอ ด้านการศึกษา หรือมีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ
รวมทั้งด้านภาคประชาสังคมและเอกชน

องค์ประชุมและการประชุมของ ก.น.อ. ให้น้ำหนัก ๕ คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการ
พิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ ให้ ก.น.อ. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางแนวทางปฏิบัติและอำนวยความสะดวกการบริหารงานแบบบูรณาการในอำเภอ รวมทั้งกำหนด
กรอบแนวทางปฏิบัติในการประสานแผนพัฒนาพื้นที่ของภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอให้เป็นไป
ตามหลักการ นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) จัดทำแผนพัฒนาอำเภอและแผนความต้องการระดับอำเภอ โดยกำหนดทิศทาง
การพัฒนาอำเภอ การประสานและรวบรวมข้อมูลจากปัญหาและความต้องการของประชาชน
แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาของส่วนราชการ
หรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ

(๓) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของอำเภอ โดยรวบรวมโครงการหรือกิจกรรมของส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีที่ต้องดำเนินการในพื้นที่อำเภอ และรายงานให้ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัด
แบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ทราบ

(๔) ประสานกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำแผนพัฒนา
อำเภอไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งกำกับ ติดตามผล และให้คำแนะนำหน่วยงานต่าง ๆ ที่ดำเนินงานพัฒนา
พื้นที่ระดับอำเภอในด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาในพื้นที่อย่างยั่งยืน

(๕) ตรวจสอบความซ้ำซ้อนของแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ หากตรวจพบความซ้ำซ้อนของแผนงานหรือโครงการ ให้ ก.บ.อ. เรงแจ้งข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นประกอบไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) มอบหมาย

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ตามที่ ก.บ.อ. มอบหมาย

คณะกรรมการตาม (๗) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้แทนจากส่วนราชการภายในอำเภอ ผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนภาคประชาสังคม

ข้อ ๑๔ ให้ ก.บ.อ. นำกรอบทิศทางการพัฒนาอำเภอและยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด มาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอ โดยกำหนดให้แผนพัฒนาอำเภอมีระยะเวลาสอดคล้องกับช่วงเวลาของแผนพัฒนาจังหวัด

การกำหนดโครงสร้างแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอ ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๑๕ ให้ ก.บ.อ. นำแผนพัฒนาอำเภอ ตามข้อ ๑๔ เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นรอบ

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาอำเภอตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ ก.บ.อ. ปรึกษาใช้แผนพัฒนาอำเภอและจัดส่งแผนพัฒนาอำเภอให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อให้ทุกภาคส่วนนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ระดับอำเภอในทิศทางการพัฒนาอำเภอเดียวกัน

ข้อ ๑๖ ให้ ก.บ.อ. จำแนกแผนงานหรือโครงการระดับอำเภอในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๑๗ ให้ ก.บ.อ. จัดส่งแผนความต้องการระดับอำเภอ ให้ ก.บ.จ. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด หรือแผนปฏิบัติการของหน่วยงานนั้น ๆ

ข้อ ๑๘ ให้ อำเภอเป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และดำเนินการพัฒนาศึกษาของ ก.บ.อ. ในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาอำเภอ

ทั้งนี้ การจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ ให้เป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๑๙ ให้ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาโครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือโครงการที่คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) เสนอบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด พร้อมทั้งตรวจสอบโครงการดังกล่าวเพื่อให้โครงการซ้ำซ้อนกัน แผนพัฒนาจังหวัด

และแผนปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น และให้จัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา เพื่อจัดตั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ

ข้อ ๒๐ ไน้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาศักยภาพ ในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไป ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หมวด ๓

การบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่

ข้อ ๒๑ เพื่อให้เกิดการบูรณาการและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ ให้ดำเนินการ ตามแนวทาง ดังนี้

(๑) จัดทำเวทีประชาคม เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการระดมความคิดเห็นของประชาชน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหา และความต้องการจากประชาชนในพื้นที่

(๒) ให้มีการประสานแผนในระดับพื้นที่ โดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนความต้องการระดับอำเภอ เพื่อให้แผนมีความเชื่อมโยง สอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน

(๓) ในกรณีแผนงานหรือโครงการ หรือพื้นที่ มีความซ้ำซ้อนกันในการจัดทำแผนระดับอำเภอ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้หารือร่วมกันระหว่างคณะกรรมการบริหารงานอำเภอและบูรณาการกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง

(๔) บูรณาการการงบประมาณ และประสานความร่วมมือเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ โดยการแสวงหาความร่วมมือ และการบูรณาการจากทุกภาคส่วน

ข้อ ๒๒ ในการดำเนินการตามข้อ ๒๑ (๑) ให้นายอำเภอกำหนด วัน เวลา และสถานที่ ในการจัดทำเวทีประชาคมรวมกันของหมู่บ้าน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และอาจประสานให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการในพื้นที่เข้าร่วมเวทีประชาคมด้วยก็ได้

การจัดทำเวทีประชาคมตามวรรคหนึ่งในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้นายกเทศมนตรี หรือนายกเมืองพัทยากำหนด วัน เวลา และสถานที่ในการจัดทำเวทีประชาคมของชุมชน และเมืองพัทยา และอาจประสานส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ดำเนินการในพื้นที่เข้าร่วมเวทีประชาคมด้วยก็ได้

ข้อ ๒๓ ปฏิทินการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาตามระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามที่ กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๒๔ ให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด โดยนำแผนพัฒนาอำเภอ แผนความต้องการระดับอำเภอ แผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด มาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาที่บูรณาการร่วมกัน

หน้า ๙
หมวด ๕
การสนับสนุนการดำเนินการ

ข้อ ๒๕ การดำเนินการของคณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการชุมชน ก.บ.ต. และ ก.บ.อ. หรือการดำเนินการอื่นใดที่แก้ไขภายใต้ระเบียบนี้ ให้หน่วยงานหลักซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำแผนในแต่ละระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณความเหมาะสม

ข้อ ๒๖ ให้สำนักงานคณะกรรมการมหาดไทย กรมการปกครอง กรมการศึกษานูชน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมทั้ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

ข้อ ๒๗ จังหวัด ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณานำโครงการหรือกิจกรรมที่ลู่ในแผนพัฒนาอำเภอ แผนความต้องการระดับอำเภอ แผนงานโครงการระดับตำบล แผนงานหรือโครงการระดับหมู่บ้านและชุมชน ไปประกอบการจัดตั้งคำของบประมาณ หรือจัดหางบประมาณรายจ่ายประจำปีทางอำนาจหน้าที่ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น เนื่องจากเห็นแผนงานโครงการที่ผ่านกระบวนการระดมของประชาชนในพื้นที่

หมวด ๖
การกำกับดูแล

ข้อ ๒๘ ให้นายอำเภอมีหน้าที่กำกับดูแล และให้คำแนะนำในการประสานแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ ที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอ เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบนี้เกิดผลสัมฤทธิ์

ข้อ ๒๙ เพื่อให้การประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่เกิดผลสัมฤทธิ์ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) บูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่กับทุกภาคส่วน และสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) ประเมินประสิทธิภาพ ความสำเร็จ และผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากการประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่

(๓) การมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

(๔) พิจารณาให้หน่วยงานใดเป็นผู้ดำเนินการ ในกรณีที่มีความซ้ำซ้อนกันในเรื่องงบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ ผู้ดำเนินการ หรือโครงการ

ข้อ ๓๐ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอกำกับดูแล และให้คำแนะนำเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาในระดับจังหวัด เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครอง

สวนท้องถิ่น และกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๓๑ ให้สำนักงานเลขาธิการกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับกรมการปกครอง กรมการพัฒนาชุมชน และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ติดตามและประเมินผลคุณภาพแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ เป็นประจำทุกปี เพื่อรับชมคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของประชาชนในพื้นที่

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๒ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการบริหารงานอำเภอ (ก.บ.อ.) ทินายอำเภอ แต่ละอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้งตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๕.๑/ว ๔๗๕๕ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวนในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้นำหน้าที่คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) ตามระเบียบนี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) ตามระเบียบนี้ แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก V:

ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ

เอกสาร ๕

คำสั่งอำเภอ.....

ที่ /๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.)

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการบูรณาการการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ให้เกิดความเชื่อมโยงสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาคและประเทศ ไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตาม ข้อ ๙ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ดังนี้

- ๑) ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลที่นายอำเภอมอบหมาย ประธานกรรมการ
- ๒) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล/เทศบาล ตำบล..... กรรมการ
- ๓) กรรมการ
- ๔) กรรมการ
- ๕) กรรมการ
- (๓-๕ ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำบลที่นายอำเภอแต่งตั้ง)
- ๖) กำนัน และผู้ใหญ่บ้านในตำบล กรรมการ
- ๗) นาย/นาง/นางสาว..... กรรมการ
- ๘) นาย/นาง/นางสาว..... กรรมการ
- ๙) นาย/นาง/นางสาว..... กรรมการ
- ๑๐) นาย/นาง/นางสาว..... กรรมการ
- ๑๑) นาย/นาง/นางสาว..... กรรมการ
- (๗-๑๑ ผู้ทรงคุณวุฒิที่นายอำเภอแต่งตั้ง)
- ๑๒) พัฒนาการผู้รับผิดชอบตำบล..... กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) รวบรวมข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกรมการพัฒนาชุมชน ได้แก่ ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชข.๒ค) และข้อมูลอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

(๒) รวบรวมแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน และแผนพัฒนาท้องถิ่นในตำบล เพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

(๓) จัดทำแผนพัฒนาตำบล ให้นำข้อมูลจาก (๑) และ (๒) มาวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ กลั่นกรอง ประมวลผล เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาตำบล และจัดลำดับความสำคัญของแผนงานหรือโครงการระดับตำบล รวมทั้งจัดทำแผนงานหรือโครงการในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่มีความคาบเกี่ยวตั้งแต่สองหมู่บ้านหรือสองชุมชนขึ้นไป เพื่อรองรับการพัฒนาและตอบสนองนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในตำบล

(๔) จำแนกแผนงานหรือโครงการระดับตำบลที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ระดับตำบล และจัดทำบัญชีประสานโครงการพัฒนา ส่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณารับไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๕) จัดส่งแผนพัฒนาตำบล ให้ ก.บ.อ. ใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และแผนความต้องการระดับอำเภอ

(๖) ทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาตำบลทุกปี เพื่อให้แผนงานหรือโครงการระดับตำบล เป็นปัจจุบัน

(๗) อื่นๆ ตามที่นายอำเภอมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายอำเภอลงนาม)

แนวทางการปฏิบัติเพิ่มเติม
เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่
ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒
(ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔)

๑. การกำหนดคุณสมบัติในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.บ.ต. (ข้อ ๙ (๕))

๑) คุณสมบัติทั่วไป

- มีภูมิลำเนาหรืออาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบล อย่างน้อย ๖ เดือน (หน่วยงานราชการรับรอง)
- อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี โดยนับตามปฏิทิน ณ วันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีคำสั่งฯ (เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดคุณสมบัติผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี)

๒) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนในระดับตำบล หรือมีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับตำบลข้อใดข้อหนึ่ง ดังนี้

- เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนในระดับตำบล เช่น ด้านการเกษตร ด้านการปศุสัตว์ ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านการพัฒนาเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

- เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับตำบล หรือเป็นหรือเคยเป็นคณะทำงานหรือคณะกรรมการของหน่วยงานราชการหรือองค์กรภาคประชาชนที่จับบทบาทหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับตำบล เช่น ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) กลุ่มองค์กรสตรีระดับตำบล ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ประธานหรือผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรในระดับตำบลที่มีหน่วยงานราชการรับรองกลุ่มหรือองค์กร เป็นต้น

๓) วาระการดำรงตำแหน่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.บ.ต.

- วาระดำรงตำแหน่ง ๕ ปี (ตามวาระ ก.บ.อ.)

๔) การพ้นสภาพการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.บ.ต. (ปรับมาจากหมวด ๕ คณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง)

นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กำหนดให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- ตาย
- ลาออก โดยยื่นลาออกต่อนายอำเภอและนายอำเภอเห็นชอบ
- เป็นบุคคลล้มละลาย
- เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

- ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยที่ประมุข ก.บ.ต. มีมติให้ออก และนายอำเภอเห็นชอบ

ทั้งนี้ หากวาระเหลืออยู่มากกว่า ๑๘๐ วัน ให้ ก.บ.ต. เสนอเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้นายอำเภอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมิวาระที่เหลือเวลาที่เหลืออยู่ หากวาระเหลืออยู่ไม่ถึง ๑๘๐ วัน ให้มีผู้ทรงคุณวุฒิเท่าที่เหลืออยู่

๒. แนวทางการจัดทำคำสั่งแต่งตั้ง ก.บ.ต. ให้เป็นไปตามระเบียบฯ

๑) ขั้นตอนการเสนอคำสั่ง

- โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอรายชื่อผู้สมควรสมมติตามระเบียบฯ ให้นายอำเภอ พิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.บ.ต. (โดยผู้ได้รับพิจารณาสมัครและสมัครใจ)

๒) ตัวอย่างคำสั่ง ก.บ.ต. ตามเอกสารแนบ

๓) นายอำเภอเป็นผู้ลงนามในคำสั่งฯ

ภาคผนวก ก: ตัวอย่างร่างแผนพัฒนาตำบล

แผนพัฒนาตำบล

ประจำปี พ.ศ.

ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

ภาพที่แสดงถึงอัตลักษณ์หรือความเป็นตำบล

คำอธิบายเพิ่มเติม – การลงวันที่/เดือน นั้นขอให้ลงวันที่จัดทำแผนพัฒนาตำบล หรือจัดประชาคมเพื่อพิจารณาแผนพัฒนาตำบล แล้วมีมติเห็นชอบและรับรอง พร้อมประกาศใช้ กำหนดให้อยู่ในระหว่างเดือน ก.พ. – เม.ย. ของทุกปี เสร็จแล้ว ลงลายมือชื่อของประธาน ก.บ.ต.

คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ตำบล.....
ได้ประชุมพิจารณาแผนชุมชนระดับตำบล มีมติเห็นชอบและรับรองแล้ว
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.

(ลงชื่อ)

(.....)

ประธานคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ
ตำบล.....

คำนำ

การจัดแผนพัฒนาตำบลฉบับนี้ มีความสำคัญยิ่งต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการจัดการตนเองของคนในตำบล ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทุกหมู่บ้านในตำบล โดยมีการค้นหา รวบรวมข้อมูลความรู้ และสร้างกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา เพื่อร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาหมู่บ้านเชื่อมโยงสู่ระดับตำบลที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริง สามารถแก้ไขปัญหามือบ้านและตำบลเผชิญร่วมกันอยู่ได้ รวมทั้งก่อเกิดการค้นหาคำยแก้ปัญหามาจากทรัพยากรธรรมชาติ ฝีมือ ทักษะของคนในตำบล เพื่อแก้ไขปัญหของตำบล ลดการพึ่งพาจากภายนอก เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้

สำหรับกระบวนการทบทวน และปรับปรุงแผนพัฒนาตำบล ของตำบล..... ได้ก่อเกิดจากกลไกของคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) ที่เป็นการมีส่วนร่วมของผู้นำกลุ่ม/องค์การ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและจากทุกหมู่บ้าน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากส่วนราชการ/ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันบูรณาการปัญหาและความต้องการจากทุกหมู่บ้านเชื่อมโยงสู่ตำบล ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน จากข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บนำมาการวิเคราะห์ข้อมูลจนไปสู่การกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของหมู่บ้านเชื่อมโยงสู่ตำบล โดยกำหนดออกมา ๓ กลุ่มโครงการ/กิจกรรม คือ โครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการได้เอง โครงการ/กิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกันกับหน่วยงานภายนอก และโครงการ/กิจกรรมที่ต้องขอรับการสนับสนุนจากภายนอก

คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการและศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล.....หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาตำบลเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการประสานเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาทุกระดับ เพื่อการแก้ไขปัญห และตอบสนองความต้องการ ของหมู่บ้านและตำบลได้อย่างทั่วถึง และอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพึ่งพาตนเองได้ของหมู่บ้านและตำบลต่อไป

คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ ตำบล

เดือน..... พ.ศ.

คำอธิบายเพิ่มเติม

คำนำที่ร่างขึ้นนี้ ตำบลสามารถนำไปปรับแก้ไขเพื่อความสอดคล้องกับตำบลได้ ทั้งนี้การลงเดือนให้อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ของทุกปี

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของตำบล

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ จุดอ่อน จุดแข็ง

๒.๒ โอกาส ภัยคุกคาม

๒.๓ โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนในการพัฒนาระบบสารสนเทศ
เพื่อการบูรณาการวางแผนงาน (CIA)

๒.๔ ทิศทาง/เป้าหมายการพัฒนาตำบล

๒.๕ กลยุทธ์/วิธีปฏิบัติเพื่อไปสู่ทิศทาง/เป้าหมาย

ส่วนที่ ๓ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม แผนพัฒนาตำบล

๓.๑ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เรียงตามลำดับความสำคัญ

๓.๒ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม แยกแต่ละด้าน

ส่วนที่ ๔ การทบทวนแผนพัฒนาตำบล

ส่วนที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (ที่เห็นว่าสำคัญและควรบรรจุไว้ในแผนพัฒนาตำบล)

ภาคผนวก

แผนพัฒนาตำบล

ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของตำบล

๑. แผนที่ตำบล

คำอธิบายเพิ่มเติม – แผนที่ตำบลนั้น สามารถวาดขึ้นเอง หรือใช้คอมพิวเตอร์ช่วยทำขึ้นก็ได้ ตามความถนัดและรวดเร็ว แต่ต้องมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

๑. แสดงอาณาเขตติดต่อ (ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก)
๒. ถนนในหมู่บ้านสายหลัก (ลาดยาง คอนกรีต ลูกรัง ดิน)
๓. แหล่งน้ำธรรมชาติ (แม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง สระ)
๔. แหล่งน้ำประปา บ่อบาดาลสาธารณะ
๕. สถานที่ราชการ (วัด โรงเรียน สถานีอนามัย ป้อมตำรวจ ศูนย์เด็กฯ มัสยิด หอกระจายข่าว ศาลาหมู่บ้าน ศูนย์เรียนรู้ชุมชน/ศูนย์รวบรวมข้อมูลหมู่บ้าน)
๖. ที่ทำการกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต.

๒. ประวัติความเป็นมาของตำบล

๓. พื้นที่ทั้งหมดไร่ หรือ ตารางกิโลเมตร

๔. อาณาเขต

ตำบล.....ตั้งอยู่ในอำเภอ..... จังหวัด.....ห่างจาก
อำเภอ..... ไปทางทิศ.....กิโลเมตร ห่างจาก
จังหวัด.....ไปทางทิศ.....กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ.....
ทิศใต้	ติดต่อกับ.....
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ.....
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ.....

๕. ลักษณะภูมิประเทศ

๖. จำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น.....คน แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน

๖.๑ ผู้สูงอายุ (อายุ ๖๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป) รวมทั้งสิ้น.....คน
แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน

๖.๒ คนพิการ รวมทั้งสิ้น.....คน แยกเป็น ชาย.....คน หญิง.....คน

๗. จำนวนครัวเรือน ครัวเรือน

(ตามทะเบียน/ตามข้อมูลการจัดเก็บ จปฐ.)

๘. การประกอบอาชีพ

๘.๑ อาชีพหลักของครัวเรือน

๘.๑.๑ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน

๘.๑.๒ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน

๘.๑.๓ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน

๘.๑.๔ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน

๘.๒ อาชีพเสริมหรืออาชีพรอง

๘.๒.๑ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน

๘.๒.๒ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน

๘.๒.๓ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน

๘.๒.๔ อาชีพ..... จำนวน.....ครัวเรือน

๙. ผู้ว่างงาน จำนวน.....คน แยกเป็น

๙.๑ กลุ่มอายุ ๑๓ - ๑๘ ปี จำนวน.....คน

๙.๒ กลุ่มอายุ ๑๙ - ๒๔ ปี จำนวน.....คน

๙.๓ กลุ่มอายุ ๒๕ ปี ขึ้นไป จำนวน.....คน

๑๐. ตำบลมีรายได้.....บาท/ปี รายจ่าย.....บาท/ปี
มีหนี้สิน.....บาท/ปี

๑๑. รายได้เฉลี่ยของประชากร (ตามเกณฑ์ จปฐ. ปี.....)

จำนวน.....บาท/คน/ปี

ครัวเรือนยากจน (รายได้ไม่ถึง ๓๐,๐๐๐ บาท คน/ปี) ปี.....

จำนวน.....ครัวเรือน

๑๒. จำนวนกลุ่มกิจกรรม/อาชีพ มีจำนวน.....กลุ่ม ดังนี้

- ๑๒.๑ ชื่อกลุ่มกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวนสมาชิก.....คน
๑๒.๒ ชื่อกลุ่มกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวนสมาชิก.....คน
๑๒.๓ ชื่อกลุ่มกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวนสมาชิก.....คน
๑๒.๔ ชื่อกลุ่มกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวนสมาชิก.....คน

๑๓. กองทุนในตำบล มีจำนวน.....กองทุน ดังนี้

- ๑๓.๑ ชื่อกองทุน..... มีจำนวน.....กองทุน
มีงบประมาณรวม.....บาท
๑๓.๒ ชื่อกองทุน.....มีจำนวน.....กองทุน
มีงบประมาณรวม.....บาท
๑๓.๓ ชื่อกองทุน.....มีจำนวน.....กองทุน
มีงบประมาณรวม.....บาท
๑๓.๔ ชื่อกองทุน.....มีจำนวน.....กองทุน
มีงบประมาณรวม.....บาท

๑๔. ข้อมูลความต้องการพัฒนาฝีมือแรงงานของประชาชน

- ๑๔.๑ ชื่อกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวน.....คน
๑๔.๒ ชื่อกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวน.....คน
๑๔.๓ ชื่อกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวน.....คน
๑๔.๔ ชื่อกิจกรรม/อาชีพ.....จำนวน.....คน

คำอธิบายเพิ่มเติม – การกรอกข้อมูลความต้องการพัฒนาฝีมือแรงงานของประชาชน นั้น ยกตัวอย่างเช่น ประชาชนในตำบลต้องการการฝึกอาชีพตัดผม ทำขนม และอาชีพ ช่างต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งผู้นำชุมชนต้องสำรวจสอบถามความต้องการของประชาชน ในหมู่บ้าน

ตั้งแต่ข้อ ๑๕ เป็นต้นไป อยู่ในส่วนข้อมูลอื่น ๆ ที่ตำบลเห็นสมควรเพิ่มเติม

๑๕. ข้อมูลคมนาคม/สาธารณูปโภค

๑๕.๑ การเดินทางเข้าตำบล

คำอธิบายเพิ่มเติม – การกรอกข้อมูลการเดินทางเข้าหมู่บ้านนั้น ยกตัวอย่างเช่น จากอำเภอ.....ใช้ทางหลวง (สาย.....) ระยะ กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ระยะประมาณ..... กิโลเมตร แยกขวาลงถนนลูกรังระยะทาง กิโลเมตร ถึงตำบล..... เป็นต้น

๑๕.๒ สาธารณูปโภค

คำอธิบายเพิ่มเติม – การกรอกข้อมูลสาธารณูปโภค นั้น ยกตัวอย่าง

- มีไฟฟ้าครบทุกครัวเรือน
 - โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน..... แห่ง
 - ประปาหมู่บ้าน จำนวน..... แห่ง
 - ที่อ่านหนังสือ จำนวน..... แห่ง
 - ศาลาประชาคม จำนวน..... แห่ง
 - บ่อมตำรวจ จำนวน..... แห่ง
- เป็นต้น

๑๕.๓ แหล่งน้ำ

คำอธิบายเพิ่มเติม – การกรอกข้อมูลแหล่งน้ำ นั้น ยกตัวอย่าง

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

- ลำห้วย จำนวน..... แห่ง
- คลอง จำนวน..... แห่ง
- สระ จำนวน..... แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นในหมู่บ้าน

- บ่อบาดาล จำนวน..... แห่ง
 - สระน้ำ จำนวน..... แห่ง
- เป็นต้น

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในหรือสภาพแวดล้อมภายใน จะทำให้ตำบลทราบถึงความสามารถหรือความเป็นตัวตนของตำบล

(๑) จุดอ่อน คือ ลักษณะหรือข้อด้อยของตำบลเมื่อเทียบกับตำบลอื่น

(๑.๑)

(๑.๒)

(๑.๓)

(๒) จุดแข็ง คือ ศักยภาพความสามารถหรือข้อเด่นของตำบลเมื่อเทียบกับตำบลอื่น

(๒.๑)

(๒.๒)

คำอธิบายเพิ่มเติม – ตำบลสามารถวิเคราะห์จุดอ่อน/จุดแข็งโดยระบุแยกออกเป็นด้าน ๆ ได้ดังนี้

- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านสังคม (เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม)
- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย
- ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- ด้านสาธารณสุข

๒.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก หรือสภาพแวดล้อมภายนอก จะทำให้ตำบลทราบถึงโอกาสและอุปสรรคการทำงานของตำบล

(๑) โอกาส

(๑.๑)

(๑.๒)

(๑.๓)

(๒) อุปสรรค

(๒.๑)

(๒.๒)

(๒.๓)

การค้นหาคำศักยภาพ/กำหนดตำแหน่งหรือจุดยืนการพัฒนาของตำบล (positioning) (เพื่อประมวลจุดแข็ง โอกาส ศักยภาพ นำไปสู่การกำหนดทิศทาง การพัฒนาหรือความฝัน Dream ของตำบล)

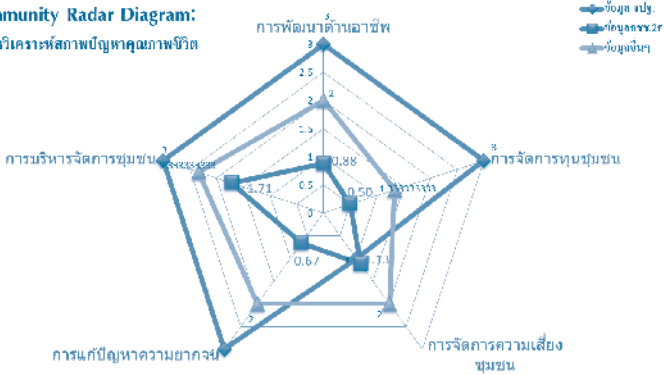
การค้นหาคำพร้อม ความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ของพื้นที่ตำบลนั้น ๆ พิจารณาจาก ความเป็นภูมิปัญญาหรือคุณค่าของท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อ ประชาชนในวงกว้าง (หรือเป็นเส้นเลือดใหญ่ของชุมชน) ก่อให้เกิดรายได้มากพอ สมควร และจะต้องไม่เริ่มจากศูนย์ นำศักยภาพที่มีในพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่า

๒.๓ โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบูรณาการวางแผนงาน (CIA)

ตำบลสามารถใช้โปรแกรม CIA มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของตำบล เพื่อสะท้อนสภาพปัญหาและจุดเด่นของตำบลได้ โดยการใช้ฐานข้อมูล จปฐ. และ กชช.๒ค กรอกในโปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งโปรแกรมจะวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ๕ ด้าน ได้แก่ การพัฒนาด้านอาชีพ การจัดการทุนชุมชน การจัดการความเสี่ยงชุมชน การแก้ปัญหา ความยากจน การบริหารจัดการชุมชน การใช้โปรแกรมดังกล่าวนอกจากเพื่อการวิเคราะห์สภาพความเป็นจริงของตำบลแล้ว ยังเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากวิธี SWOT เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และตรงตามข้อเท็จจริงมากยิ่งขึ้น (โดยใช้ค่าเฉลี่ยของทุกหมู่บ้านในตำบล)

ตัวอย่าง

Community Radar Diagram:
ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาคุณภาพชีวิต

๒.๔ ทิศทางการพัฒนา

(ทิศทางการพัฒนา คือ ความต้องการหรือสิ่งสะท้อนถึงทิศทางของการพัฒนาตำบลในอนาคต/ภาพในอนาคตของตำบล ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงทิศทางที่ตำบลต้องการจะมุ่งไปในอนาคต โดยอาศัยการวิเคราะห์จากความรู้ ความสามารถ หรือสิ่งที่มีอยู่ในตำบลเพื่อกำหนดสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต จุดมุ่งหมายสำคัญของการกำหนดทิศทางการพัฒนาหรือเป้าหมายในการพัฒนา เพื่อกระตุ้นให้เกิดการร่วมแรงร่วมใจกันในการพัฒนาตำบล)

ตัวอย่างทิศทางหรือเป้าหมายการพัฒนา:

- เป็นตำบลปลอดภัยเสถียรดี พึ่งพาตนเองตามวิถีพอเพียง
- ตำบลท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์/เชิงวัฒนธรรม/เชิงวิถีเกษตรอินทรีย์

๒.๕ กลยุทธ์หรือวิธีปฏิบัติเพื่อไปสู่ทิศทาง/เป้าหมายของการพัฒนา

(กลยุทธ์หรือวิธีปฏิบัติเพื่อไปสู่ทิศทาง/เป้าหมายของการพัฒนา คือ หลักวิธีการ และแนวทางในการปฏิบัติตามประเด็นแนวทางการพัฒนา เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายตามทิศทาง/เป้าหมายของการพัฒนาตำบล)

๒.๖ การวิเคราะห์ปัญหาของตำบล

ลำดับ ความสำคัญ ของปัญหา	ชื่อปัญหา	สาเหตุของ ปัญหา	ข้อมูลบ่งชี้สภาพ ขนาด และความรุนแรงของปัญหา	แนวทาง การแก้ไขปัญหา

ตัวอย่างการวิเคราะห์ปัญหาของตำบล

ลำดับ ความสำคัญ ของปัญหา	ชื่อปัญหา	สาเหตุของ ปัญหา	ข้อมูลบ่งชี้สภาพ ขนาด และความรุนแรงของปัญหา	แนวทาง การแก้ไขปัญหา
๑	ปัญหา ความ ยากจน	<ul style="list-style-type: none"> ● ผลผลิตราคาตกต่ำ ● ไม่มีอาชีพเสริม ● ไม่มีการจัดบัญชีครัวเรือน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ตกเกณฑ์ จปฐ.ข้อ ๒๓ คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่าคนละ ๓๐,๐๐๐ บาท ต่อปี ๙๐ ครัว. ● ตกเกณฑ์ จปฐ. ข้อ ๒๔ ครัวเรือนไม่มีการออมเงิน ● ครัวเรือนเป็นหนี้ในระบบ ร้อยละ ๗๕ 	

ส่วนที่ ๓ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๓.๑ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เรียงตามลำดับความสำคัญ (รวมทุกด้าน)

ลำดับ ที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ	เป้าหมาย	ประเภทของแผน ด้านต่าง ๆ (ระบุ ✓)					วิธีการ ดำเนินการ (ระบุ ✓)	
				ด้านเศรษฐกิจ	ด้านสังคม	ด้านทรัพยากร	ด้านความมั่นคงฯ	ด้านการบริหารจัดการ	ทำเอง	ทำร่วม
<p>คำอธิบายเพิ่มเติม – รูปแบบหรือตารางนำเสนอสามารถปรับให้สอดคล้องกับหน่วยงานแหล่งงบประมาณ เน้นตามรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือตามประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาอำเภอ/จังหวัด หรือหน่วยงานอื่น</p>										
<p>คำอธิบายเพิ่มเติม – โครงการรวมทุกด้านเรียงตามลำดับความสำคัญตรงนี้ ให้กรอกข้อมูลโครงการ/กิจกรรมทุกโครงการในลักษณะการบูรณาการ ชื่อ/งบประมาณ ระบุพื้นที่เป้าหมายที่ดำเนินการรวมไว้ในช่องเดียวกัน ทั้งที่หมู่บ้านทำเอง/หน่วยงานราชการ เช่น อบต./ปกครอง/พัฒนาชุมชน/เกษตร/สาธารณสุข ฯลฯ ให้การสนับสนุน และโครงการที่หมู่บ้านทำร่วมกับหน่วยราชการหรือหน่วยงานอื่น ๆ โดยเมื่อกรอกข้อมูลโครงการ/กิจกรรมตารางรวมทุกโครงการให้แล้วเสร็จ โดยตารางต่อไปเป็นการแยกโครงการตามด้านต่าง ๆ ก็สามารถคัดลอกโครงการจากตารางรวมทุกด้านนี้ไปวางตามแต่ละด้านได้เลย ไม่ต้องพิมพ์ใหม่ แล้วจึงจัดทำข้อมูลส่วนอื่น ๆ ให้ครบถ้วน</p>										

๓.๒ โครงการ/กิจกรรม แยกตามด้าน

๑. ด้านเศรษฐกิจ

ลำดับ ที่	ชื่อ โครงการ	งบประมาณ	เป้าหมาย/ ระยะเวลา ดำเนินการ	รายละเอียด/ วิธีดำเนินการ	วิธีการ ดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วย ดำเนิน งาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้	
<p>คำอธิบายเพิ่มเติม – ควรแยกโครงการ/แผนงานที่เป็นการสร้างสัมมาชีพชุมชนไว้ในกลุ่มเดียวกันให้ชัดเจน</p>								

๒. ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

ลำดับ ที่	ชื่อ โครงการ	งบประมาณ	เป้าหมาย/ ระยะเวลา ดำเนินการ	รายละเอียด/ วิธีดำเนินการ	วิธีการ ดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วย ดำเนิน งาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้	

๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลำดับ ที่	ชื่อ โครงการ	งบประมาณ	เป้าหมาย/ ระยะเวลา ดำเนินการ	รายละเอียด/ วิธีดำเนินการ	วิธีการ ดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วย ดำเนิน งาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้	

๔. ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

ลำดับ ที่	ชื่อ โครงการ	งบประมาณ	เป้าหมาย/ ระยะเวลา ดำเนินการ	รายละเอียด/ วิธีดำเนินการ	วิธีการ ดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วย ดำเนิน งาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้	

๕. ด้านบริหารจัดการ

ลำดับ ที่	ชื่อ โครงการ	งบประมาณ	เป้าหมาย/ ระยะเวลา ดำเนินการ	รายละเอียด/ วิธีดำเนินการ	วิธีการ ดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วย ดำเนิน งาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้	

ส่วนที่ ๔ การทบทวนแผนชุมชนระดับตำบล

(ให้ตำบลมีการทบทวนแผนพัฒนาตำบลเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อให้แผนพัฒนาตำบลเป็นปัจจุบันและมีข้อมูลที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง)

วัน/เดือน/ปี	ทบทวนครั้งที่	มติที่ประชุม	จำนวนผู้เข้าร่วม ประชุม	หมายเหตุ
คำอธิบายเพิ่มเติม – การทบทวนแผนนั้นๆ สามารถดำเนินการได้ตามที่เห็นสมควร				

ภาคผนวก

คำอธิบายเพิ่มเติม – สำหรับภาคผนวกให้แนบเอกสารดังนี้

- บันทึกรายงานการประชุม
- รายละเอียดโครงการ/กิจกรรม (เต็มรูปแบบ) อาจเลือกจัดทำเฉพาะโครงการอันดับที่ ๑ – ๕
- สรุปข้อมูล จปฐ. ปี ๒๕๕๙ /ข้อมูล กชช.๒ค ปี ๒๕๕๘
- ภาพกิจกรรม
- อื่น ๆ ตามความเหมาะสม

ภาคผนวก ง: แบบประเมินแผนพัฒนาตำบล

แบบประเมินแผนพัฒนาตำบลประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ.....ได้ดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการดำเนินการทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาตำบล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. รวมทั้งความครบถ้วนขององค์ประกอบของแผนพัฒนาตำบลตามแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาตำบลของกรมการพัฒนาชุมชนแล้ว โดยมีผลการตรวจสอบแผนพัฒนาตำบล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ดังนี้

มี ไม่มี ความครบถ้วนขององค์ประกอบของแผนพัฒนาตำบล

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของตำบล

๑.๑ ความเป็นมาของตำบล

๑.๒ ข้อมูลสภาพทั่วไปของตำบล

ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ การประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของพื้นที่ตำบล (จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรค)

๒.๒ ทิศทางการพัฒนา และกลยุทธ์หรือวิธีปฏิบัติไปสู่ทิศทาง/เป้าหมายของการพัฒนาของตำบล

๒.๓ วิเคราะห์ข้อมูลชุมชนในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการวางแผนงาน (CIA)

๒.๔ การวิเคราะห์ปัญหาของตำบล

ส่วนที่ ๓ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ภายใต้แผนพัฒนาตำบล

มี ไม่มี

ความครบถ้วนขององค์ประกอบของแผนพัฒนาตำบล

๓.๑ การจัดลำดับความสำคัญของแผนงานโครงการ และแยกวิธีการดำเนินการ (ทำเอง/ทำร่วม/หน่วยงานอื่นทำ)

๓.๒ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม โดยแยกตามด้าน ๕ ด้าน

๓.๓ การนำแผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนพัฒนาชุมชน และแผนพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่ รวมทั้งข้อมูล จปฐ. กชช.๒ค และข้อมูล อปท. มาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน

ส่วนที่ ๔ การใช้และติดตามแผนพัฒนาตำบล

๔.๑ มีการดำเนินการตามแผน

๔.๒ มีการประสานแผนกับ อปท. และ/หรือส่วนราชการในพื้นที่

๔.๓ มีการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผน

ส่วนที่ ๕ การทบทวนแผนพัฒนาตำบล

๕.๑ การทบทวนแผน

๕.๒ รายงานการประชุมแผนพัฒนาตำบล

หมายเหตุ: ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเป็นผู้ตรวจสอบแผนพัฒนาตำบลของแต่ละตำบล และให้รายงานผลให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดทราบ

บรรณานุกรม

กรมการพัฒนาชุมชน. ๒๕๖๐. แนวทางการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน

กรุงเทพฯ: สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน. ๒๕๖๒. แนวทางการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนา

ในระดับพื้นที่. กรุงเทพฯ: สถาบันการพัฒนาชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชน. ๒๕๖๐. แนวทางการดำเนินงานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน

กรุงเทพฯ: สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. ๒๕๖๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย

การจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล

พ.ศ. ๒๕๖๒. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. ๒๕๖๔. แนวทางปฏิบัติรองรับการดำเนินการ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนา

พื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ (ฉบับปรับปรุง ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๔) กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ : เนคเทค. ๒๕๖๓ เอกสาร

ประกอบการบรรยาย หัวข้อ TPMAP: ระบบบริหารจัดการข้อมูลการพัฒนา

คนแบบชี้เป้า กรุงเทพฯ: เนคเทค.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสุทธิพงษ์	จุลเจริญ	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นางวิไลวรรณ	ไกรโสดา	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายนิติ	น้อยผาง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นายสุรศักดิ์	อักษรกุล	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
นางสาวนิภา	ทองก้อน	ผู้อำนวยการ สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
นางวรรณภา	ลิมพานิชย์	นักวิชาการพัฒนาชุมชนเชี่ยวชาญ

คณะผู้จัดทำ

นางสาววรางคณา	อินทรเจริญ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมผู้นำชุมชน และองค์กรชุมชน
นางสาวพวงเพชร	ทิพย์ทอง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นายไพรัตน์	จงรักษา	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นายสุธรรม	วัฒน์หนู	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นางสาวสาวิตรี	ศักดิ์เกิด	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นางปวีณา	เยอเจริญ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ
นางสาวเบญจมาภรณ์	กระจำง	นักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

ผู้เรียบเรียง

นายไพรัตน์	จงรักษา	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
นางสาวสาวิตรี	ศักดิ์เกิด	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

พัฒนาคือสร้างสรรค์

คำขวัญพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เนื่องใน “วันพัฒนา”

เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัวและปฏิบัติหน้าที่ของนักพัฒนา

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้นที่ ๕ ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทร. ๐-๒๑๔๑-๖๑๓๙

เว็บไซต์ www.chumchon.cdd.go.th

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕

Change for Good